

Rakenteinen kirjaaminen ja rakenteellinen sosiaalityö tietotyönä

Verson aamukahvit 17.1.2024

Projektisuunnittelija Emma Uusitalo ja
asiantuntija Milla Rantakari

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Päijät-Hämeen
hyvinvointialue

Aamukahvien sisältö

- Esittäytyminen
 - Rakenteellisen sosiaalityön ja kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen alueella
 - Rakenteellinen sosiaalityö tietotyönä
 - Tiedon tuottaminen ja kerääminen
 - Tiedon hyödyntäminen ja tiedolla vaikuttaminen
 - Yhteistä keskustelua
-
- Esityksen aikana saa esittää kysymyksiä ja kommentoida
 - Etäyhteydellä olijat voivat laittaa kysymyksiä ja kommentteja chatiin

Rakenteellinen sosiaalityö -osaprojekti 2023-2025, Kestävät ja vaikuttavat sote-palvelut Päijät-Hämeessä -hanke (RRP)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. Osallistutaan kansalliseen rakenteellisen sosiaalityön kehittämistyöhön ja pilotointiin

- Tietotuotannon mallin ja toteutussuunnitelman mallipohjan kehittäminen kansallisessa verkostossa (THL): työpajat, verkostotapaamiset ja kommentoinnit

2. Laaditaan rakenteellisen sosiaalityön toteutussuunnitelma hyvinvointialueelle

- Rakenteellisen sosiaalityön nykytilan kartoittaminen ja kehittämistarpeet: työpajat, kyselyt, seminaari, kansalliset selvitykset, olemassa oleva tieto ja käytännöt
- Rakenteellisen sosiaalityön käytäntöjen pilotointi ja toteuttaminen
 - Sosiaalisen raportoinnin pilotti lokakuu 2023 –maaliskuu 2024 → analysointi ja tiedon hyödyntäminen
 - Käytäntötutkimukset, Sosiaalityötä Päijät-Hämeessä –blogi, muu viestintä ja tilaisuudet, sosiaalialan tutkimuksen ja kehittämistyön tilaisuudet

→ Laaditaan toteutussuunnitelma, jossa kuvataan rakenteellisen sosiaalityön toteuttaminen Päijät-Hämeessä

3. Ammattilaisten rakenteellisen sosiaalityön osaamisen vahvistaminen:

- Viestintä, Pätevä-materiaali, LAB yhteistyö, työpajat, koulutus, tilaisuudet ja verkostotapaamiset

4. Rakenteellisen sosiaalityön juurruttaminen osaksi hyvinvointialueen toimintaa

- Mukana kehittämistyössä Innostuneet kehittäjät, sosiaalityön kehittämisryhmä ja muita työntekijöitä
- Esittelyt, verkostotyö

Innokylä: <https://innokyla.fi/fi/toimintamalli/rakenteellisen-sosiaalityon-toteutussuunnitelma-paijat-hameen-hyvinvointialueella>

Verso: <https://paijat-sote.fi/sosiaalialan-osaamiskeskus-verso/kehittamishankkeet/rakenteellisen-sosiaalityon-kehittamishanke-2023-2025/>

Kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen -osaprojekti 2023-2025, Kestävät ja vaikuttavat sote-palvelut Päijät-Hämeessä -hanke (RRP)

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. Hyvinvointialueella on yhtenäiset kirjaamiskäytännöt sosiaali- ja terveydenhuollossa

- Osallistutaan kansalliseen kirjaamisen kehittämistyöhön (esim. THL:n SOTE-kirjaamisen kehittämistä edistävä kansallinen verkosto)
- Otetaan käyttöön kansalliset sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisohjeet erityisesti hoitotakuun seurannan vaatiman kirjaamisen yhtenäistämiseksi
 - Osallistutaan kirjaamisen kansallisiin koulutustilaisuuksiin
 - Jalkautetaan toimintaan sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisia kirjaamisohjeita koulutusten ja alueen kirjaamisen kehittämisrakenteen kautta
 - Täydennetään ja päivitetään kirjaamisen ohjeita

2. Hyvinvointialueella toimii sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen kehittämisen verkosto

- Kartoitetaan alueella olemassa olevia kirjaamisen kehittämisen verkostoja ja toimijoita
- Koordinoidaan sosiaalihuollon kirjaamisasiantuntijoiden verkostoa
- Täydennetään ja tarvittaessa luodaan alueellinen sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen kehittämisen verkosto/rakenne sekä kuvataan eri toimijoiden tehtävät ja vastuut
- Kuvataan ja päivitetään Innokylään Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kirjaamisen kehittämisen toimintamalli

3. Hyvinvointialueella on käytössä sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen koulutus rakenne

- Kartoitetaan alueella olemassa olevia sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisen koulutuksia
- Laaditaan toimeenpanosuunnitelma sosiaali- ja terveydenhuollon kirjaamisaamien kehittämiseksi hyvinvointialueen palkkalistoilla olevan henkilöstön osalta

Sosiaalityö ja rakenteellinen sosiaalityö

Sosiaalityön kohde on ihminen ympäristössään ja auttamistyö kohdistuu yksilöön ja hänen lähipiiriinsä.

Tavoitteena on tasata hyvinvointieroja ja vahvistaa pärjäämisen mahdollisuuksia yhteiskunnassa.

Rakenteellinen sosiaalityö on samaa auttamistyötä, mutta se kohdistuu vielä laajemmin ympäristöön ja yhteiskuntaan.

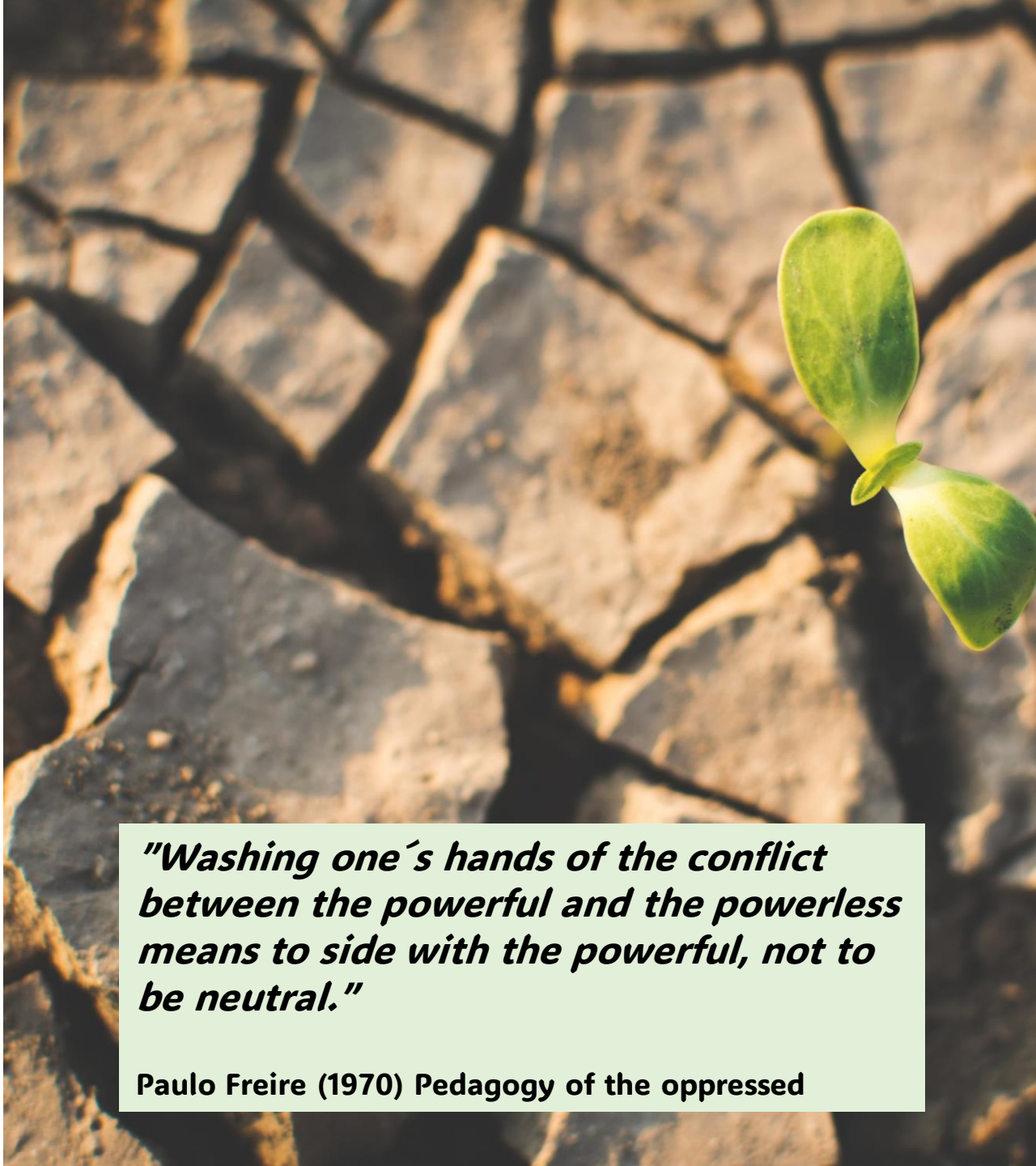
Yksittäisen ihmisen ongelmien sijaan pohditaan:

- ✓ Ilmiöitä ja niiden syntymekanismeja
- ✓ Auttamisen tapoja, joilla samasta ongelmasta kärsiviä ihmisiä voidaan auttaa laajemminkin
- ✓ Miten näiden ongelmien synty voitaisiin estää? Mistä asiakkaan ongelmien ajatellaan johtuvan? Johtuvatko ongelmat yksilöstä, ympäristöstä vai molemmista?

Jos ongelmilla katsotaan olevan laajempia ja monitahoisempia syitä kuin yksilön oma toiminta, ei voida keskittyä pelkästään yksilöiden auttamiseen.

Rakenteelliset ongelmat eivät katoa yksilötyöllä, vaan tähän tarvitaan rakenteellista sosiaalityötä.

(Luostarinen 2023.)

"Washing one's hands of the conflict between the powerful and the powerless means to side with the powerful, not to be neutral."

Paulo Freire (1970) Pedagogy of the oppressed

Rakenteellinen sosiaalityö (Sosiaalihuoltolaki 1301/2014, §7)

”Rakenteellisella sosiaalityöllä on huolehdittava sosiaalista hyvinvointia ja sosiaalisia ongelmia koskevan **tiedon välittymisestä ja sosiaalihuollon asiantuntemuksen hyödyntämisestä** hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi.”

”1) sosiaalihuollon asiakastyöhön perustuvan **tiedon tuottaminen** asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä sekä tarpeisiin vastaavien sosiaalipalvelujen ja muun sosiaalihuollon vaikutuksista.

2) **tavoitteelliset toimet ja toimenpide-ehdotukset** sosiaalisten ongelmien ehkäisemiseksi ja korjaamiseksi sekä hyvinvointialueen asukkaiden asuin- ja toimintaympäristöjen kehittämiseksi.

3) **sosiaalihuollon asiantuntemuksen tuominen** osaksi hyvinvointialueen muiden toimialojen ja kunnan suunnittelua sekä yhteistyö yksityisten palveluntuottajien ja järjestöjen kanssa paikallista sosiaalityötä sekä muuta palvelu- ja tukivalikoimaa kehittäen. ”

Mualla sosiaalihuoltolaissa:

7a§ Yhteisösosiaalityö ja etsivä työ

7b§ Mielenterveyden edistäminen ja ehkäisevä päihdetyö

8§ Eriyistä tukea tarvitsevien henkilöiden hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen

9§ Lasten ja nuorten hyvinvoinnin seuraaminen ja edistäminen

47§ Omavalvonta

48§ Henkilökunnan ilmoitusvelvollisuus

49§ Toimenpiteet ilmoituksen johdosta

Luku 6: Muutoksenhaku

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021:

Hyvinvointialueen on seurattava alueensa

- Väestön **hyvinvointia ja terveyttä** väestöryhmittäin
- Järjestämänsä sosiaali- ja terveydenhuollon **tarvetta, saatavuutta, laatua, vaikuttavuutta ja yhdenvertaisuutta**
- Asiakkaiden **palvelujen yhteensovittamista**
- Sosiaali- ja terveydenhuollon **kustannuksia ja tuottavuutta**

Hyvinvointialueen on verrattava tätä tietoa vastaavaan muita hyvinvointialueita koskevaan tietoon ja hyödynnettävä sitä sosiaali- ja terveydenhuollon tietojohtamisessa.

Rakenteellisen sosiaalityön tavoitteet (Närhi ym. 2023)

- Haavoittuviin ja marginaalisiin elämäntilanteisiin joutuneiden yksilöiden ja yhteisöjen osallisuus sekä vaikuttamismahdollisuudet toteutuvat
- Sosiaalinen näkökulma vahvistuu yhteiskunnallisen toiminnan eri kentillä
- Yhteiskunnan ja palvelujärjestelmän toimintakäytännöt estävät syrjivien rakenteiden syntymisen

TIEDONTUOTANTO

Kansalliset indikaattorit ja tietopankit
Asiakastietojärjestelmistä saatava tieto
Rakenteinen kirjaaminen
Sosiaalinen raportointi
Henkilöstön ilmoitusvelvollisuus SHL 48§

KEHITTÄMISTYÖ

Käytäntötutkimus
Toimintamallit
Osaamisen vahvistaminen
Oman työn kehittäminen ja tutkiminen
Tutkimukset, selvitykset ja raportit

Rakenteellinen sosiaalityö käytännössä

ASIAKASOSALLISUUS

Kokemus- ja kehittäjäasiakastoiminta
Asiakasraadit
Asiakaskyselyt

VAIKUTTAMISTYÖ

Hyvinvointikertomukset ja –suunnitelmat
Mediavaikuttaminen ja viestintä,
lehtikirjoitukset, blogit, sosiaalinen media
Poliittinen vaikuttaminen

VERKOSTOTYÖ, YHTEISÖSOSIAALITYÖ JA ETSIVÄ SOSIAALITYÖ

Jalkautuvat toimintamallit
Matalan kynnyksen palvelut
Työryhmät ja monialainen yhteistyö

TIEDONTUOTANTO

Kansalliset indikaattorit ja tietopankit
Asiakastietojärjestelmistä saatava tieto
Rakenteinen kirjaaminen
Sosiaalinen raportointi
Henkilöstön ilmoitusvelvollisuus SHL 48§

KEHITTÄMISTYÖ

Käytäntötutkimus
Toimintamallit
Osaamisen vahvistaminen
Oman työn kehittäminen ja tutkiminen
Tutkimukset, selvitykset ja raportit

Rakenteellinen sosiaalityö käytännössä

ASIAKASOSALLISUUS

Kokemus- ja kehittäjäasiakastoiminta
Asiakasraadit
Asiakaskyselyt

VAIKUTTAMISTYÖ

Hyvinvointikertomukset ja –suunnitelmat
Mediavaikuttaminen ja viestintä,
lehtikirjoitukset, blogit, sosiaalinen media
Poliittinen vaikuttaminen

VERKOSTOTYÖ, YHTEISÖSOSIAALITYÖ JA ETSIVÄ SOSIAALITYÖ

Jalkautuvat toimintamallit
Matalan kynnyksen palvelut
Työryhmät ja monialainen yhteistyö

Rakenteellinen sosiaalityö tietotyönä

Pohjolan (2011, 2014) ja Kannasojan ym. (2022) määrittelyä

- Palvelujärjestelmä- ja asiakastieto, yhteiskuntarakennetieto
 - Tiedon saaminen
 - Tiedon tuottaminen
 - Tiedon välittäminen

Kivipellon (2021) määrittelyä

- Tiedon tuottaminen kuntalaisten/asiakkaiden tilanteista eri keinoin (tutkimukselliset menetelmät, osallistavat tiedon tuotannon menetelmät, tilastot, rekisterit, asiakastietojärjestelmä, mittarit, AVAIN-mittari, asiakasraadit, kehittäjäasiakkaat, yhteisösosiaalityö)
- Hyvinvointiraportit, sosiaalinen raportointi
- Erilaiset tiedonkeruut
- Tiedolla vaikuttaminen, sosiaalisten ongelmien vähentäminen ja jopa poistaminen tiedon avulla

Pohjola 2011

Rakenteellisen sosiaalityön jäsentely

- Tietotyö
- Inklusiivisyys
- Oikeudenmukaisuustyö
- Strategiatyö
- Poliittinen työ (Närhi ym. 2023)

Rakenteellisen sosiaalityön tieto

	Tietotarpeet	Tiedon luonne	Tietolähteet	Tiedon hyödyntäminen
Paikallinen tieto	Asiakkaiden kokemukset Työntekijöiden havainnot Hiljaiset signaalit	(Määrällinen), laadullinen ja kokemuksellinen	Asiakkaiden ja asukkaiden tieto Työntekijöiden havainnot Yhteistyökumppaneiden tieto	Kehittäminen Asiakas- ja asukastyö Lähijohtaminen, tiimityö Tietoon perustuva työ
Alueellinen tieto	Alueelliset erot Palvelujärjestelmän toimivuus Palvelujen saatavuus Jne.	Määrällinen ja laadullinen	Alueelliset Hyte- suunnitelmat ja – kertomukset Sosiaaliasiavastaavien raportit	Tietojohtaminen Palvelujärjestelmän kehittäminen Poliittinen päätöksenteko
Kansallinen tieto	Järjestämislaki 29§ mukainen vähimmäistietosisältö	Määrällinen Yhteismitallisuus Vertailtavuus	KUVA-mittaristo Sosdata Vähimmäistietosisältö	Palvelujärjestelmien arviointi ja seuranta Poliittinen päätöksenteko

Tutkimus, kansalaistoiminta, julkinen keskustelu,
näkyväksi tekeminen, osaamisen vahvistaminen

Erilaisia rakenteellisen sosiaalityön tiedon muotoja

- Tilasto- ja indikaattoritieto
- Asiakastietojärjestelmätieto, Sosiaalihuollon seurantarekisteri
- Työntekijöiden, asiakkaiden ja muiden toimijoiden tuottama kokemustieto, esim. kyselyt, erilaiset sosiaalisen raportoinnin muodot
- Tutkimustieto

Tilastot, indikaattorit ja mittarit, esimerkkejä

Sotkanet

Suomen laajin tilasto- ja indikaattoripankki terveydestä ja hyvinvoinnista, tietoa mm. THL:n rekistereistä, FinSote-tutkimuksesta, TEAviisarin tiedonkeruista ja kouluterveyskyselystä. Tietoja voidaan vertailla kunnittain ja hyvinvointialueittain.

Terveytemme.fi

Tilastotietoja väestön terveys- ja hyvinvointieroista ja palveluista.

TEAviisari

Kunnan toimintaa kuntalaisten terveyden edistämisessä kuvaava verkkopalvelu.

Sotokuva

Tietoa sote-palveluiden tilasta, tarpeesta, vaikuttavuudesta ja kustannuksista hyvinvointialueittain ja kunnittain.

RAI-arviointi (toimintakyky), **AUDIT-C** (päihteidenkäyttö), **Osallisuusindikaattori** (osallisuus), **AVAIN-mittari** (palveluiden vaikuttavuus)

Huono-osaisuus Suomessa

<https://diak.shinyapps.io/karttasovellus/>

Hyvinvointivaje ja peruspalveluiden vaikuttavuus Suomessa

<https://www.hyvinvointivaje.fi/>

Päijät-Hämeen tietokanava

Intrassa: Sovellukset ja järjestelmät/Tietojohtaminen ja raportointi/

Asiakastietojärjestelmästä saatava tieto nyt

- **Perhe- ja sosiaalipalvelujen tuotannon raportti** (mm. käynnit, sähköinen asiointi, käsittelyajat, ilmoitukset ja yhteydenotot, toimintapäivät, asiakasvolyymit, asumisvuorokaudet, käyttöaste)
- **Toimialojen tavoitteet ja tavoitteiden seuranta** (esim. asiakassuunnitelmien määrä)
- **Esihenkilön työpöytä**
- **Käytäntötutkimukset Päijät-Hämeessä 2023-2024**
 - Esimerkiksi yhdessä tutkimuksessa selvitetään sitä, ilmeneekö poliisien tekemissä *lastensuojeluilmoituksissa* lasten ja nuorten mahdollisesti lisääntynyt väkivalta. Tutkimuksessa verrataan viiden vuoden takaista tilannetta nykytilanteeseen käyttämällä aineistona poliisin tekemiä lastensuojeluilmoituksia.

→ **Sosiaalihuollon seurantarekisterin ja rakenteisen kirjaamisen kehittämisen** yhtenä tavoitteena on, että asiakastietojärjestelmästä saatavan tiedon laatu ja hyödyntäminen vahvistuu ja kansallinen vertailu mahdollistuu. Tietoa hyödynnetään jatkossa myös rakenteellisessa sosiaalityössä.

Tiedon tuottaminen rakenteisen kirjaamisen avulla

Tehtävä

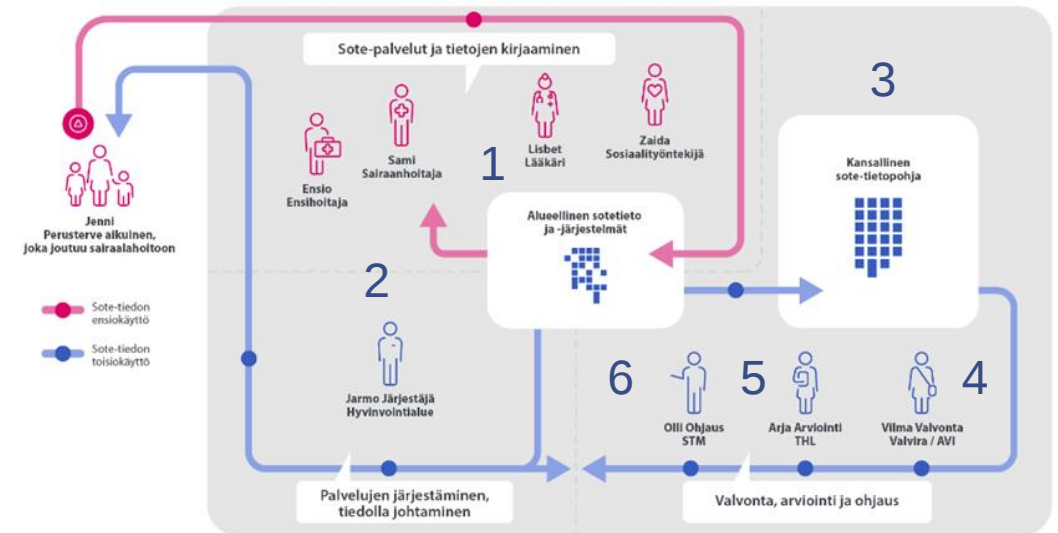
Pohdi hetki itseksesi,
mitä hyötyjä rakenteisella
kirjaamisella on?

Sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvä tieto ja sen hyödyntäminen toisiokäytössä (1/5)

1. Sote-ammattilaiset kirjaavat asiakastietoja rakenteisesti

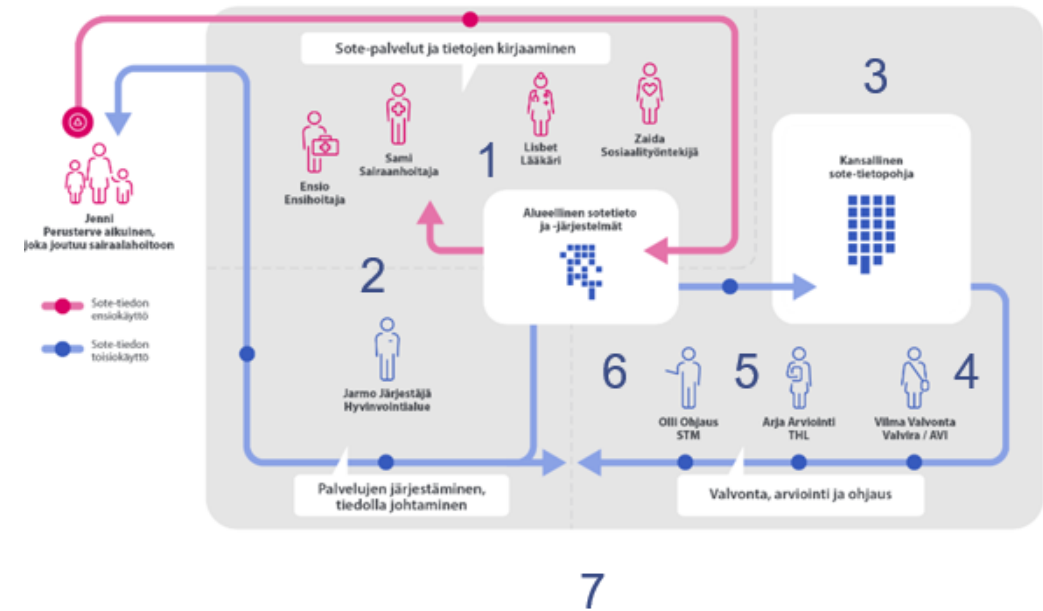
- Ammattilaiset kirjaavat sote-palveluissa syntyvää asiakastietoa rakenteisesti kertakirjaamisen periaatteella alueellisiin asiakas- ja potilastietojärjestelmiin.
- Tietoa voidaan hyödyntää hyvinvointialueella ensio- ja toisiokäytön tarkoituksissa lähes reaaliajassa. Tiedot tallentuvat myös Kelan Kanta-palveluihin.
- Yhtenäisten kansallisten luokitusten ja määritysten ansiosta kirjattu tieto on vertailukelpoista riippumatta siitä, kuka tiedon on kirjannut.
- Sote-ammattilaisten kirjaaman tiedon laadulla on suuri merkitys siihen, miten hyvin tieto on hyödynnettävissä ensio- ja toisiokäytössä.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvä tieto ja sen hyödyntäminen toisiokäytössä (2/5)

2. Hyvinvointialue johtaa sote-tiedolla

- Asiakas- ja potilastietojärjestelmiin kertynyttä tietoa voidaan hyödyntää päivittäisjohtamisessa esim. suunnitella henkilöstötarvetta, ennustaa palvelutarvetta ja arvioida koko hoito- ja palveluketjun toimivuutta. Tieto antaa välineitä operatiiviseen ja strategiseen päätöksen tekoon.
- Hyvinvointialueilla on myös velvollisuus seurata väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä hyödyntää tätä tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistehtävässä (järjestämislaki 29§). Alueellisen tiedon lisäksi hyödynnetään myös kansallista sote-tietopohjaa.
- Hyvinvointialueen tehtävänä on laatia vuosittain selvitys alueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja talouden tilasta. Tätä tehtävää tukee luotettava, kansallisesti vertailukelpoinen ja ajantasainen tieto.

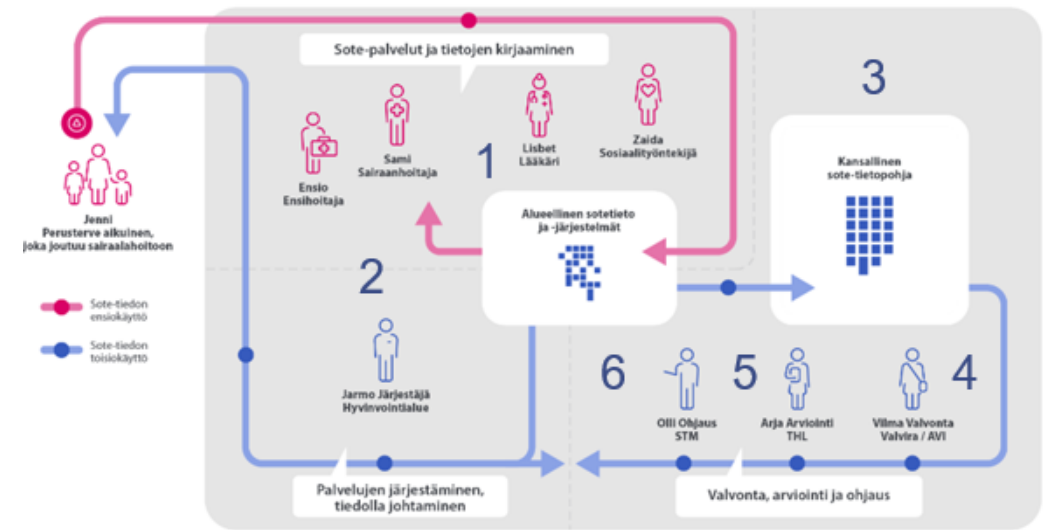
Sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvä tieto ja sen hyödyntäminen toisiokäytössä (3/5)

3. Kansallinen sote-tietopohja luo edellytykset yhdenvertaisille palveluille

- Kansallista sote-tietopohjaa hyödynnetään toisiokäytössä eli tiedolla johtamista sekä kansallisten viranomaisten valvonta-, arviointi- ja ohjaustyötä.
- Kansallinen sote-tietopohja sisältää erilaisia tietotuotannon alueita esim. sosiaalihuollon tietoja ja laaturekisterien tietoja
- Sosiaalihuollon tietojen saaminen osaksi Kanta-palveluja ja kansallista sote-tietopohjaa mahdollistaa niiden yhdistelyn esimerkiksi terveydenhuollon tietoihin → palvelujen kehittäminen mahdollistuu uudella tavalla

4. Valvontaviranomaiset vastaavat sote-palvelujärjestelmän valvonnasta

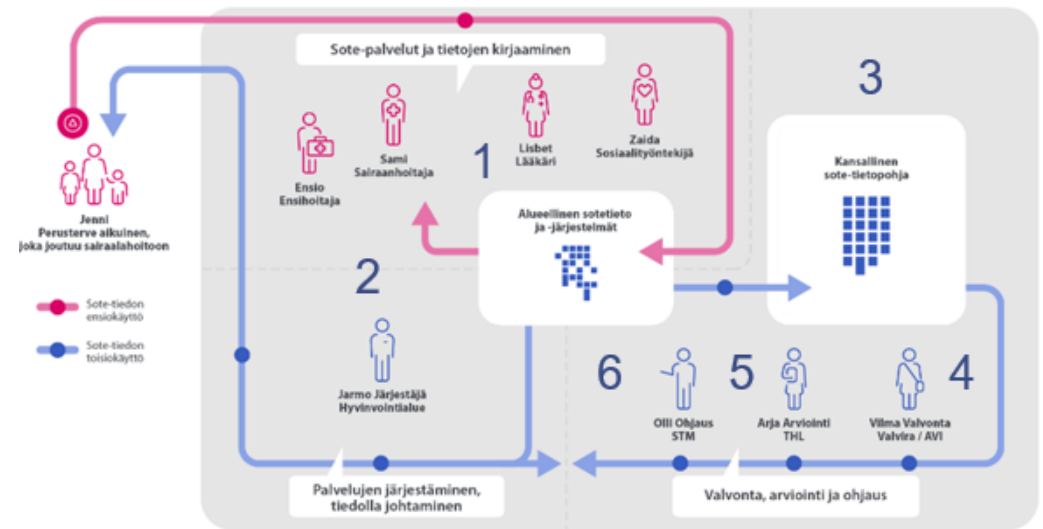
- Valvira ja aluehallintaviranomaiset hyödyntävät kansallista sote-tietopohjaa sote-palvelujärjestelmän valvontatehtävässä.

Sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvä tieto ja sen hyödyntäminen toisiokäytössä (4/5)

5. THL vastaa sote-palvelujärjestelmän arvioinnista sekä sote-tiedon tilastoinnista ja rekisteröinnistä

- THL kerää ja tuottaa tietoa tutkimuksen tarpeisiin sekä sote-tiedon tilastointia ja rekistereitä varten
- THL laatii vuosittain asiantuntija-arviot sote-palvelujärjestelmästä valtakunnallisesti ja hyvinvointialueittain.
- Asiantuntija-arvioiden tehtävänä on tarkastella mm. väestön hyvinvoinnin ja terveyden tilaa väestöryhmittäin, palvelujen saatavuutta, yhdenvertaista toteutumista, vaikuttavuutta ja kustannuksia.
- Tarkastelun tavoitteena on tukea ohjaavia ministeriöitä ja hyvinvointialueita väestöryhmien välisen eriarvoisuuden vähentämisessä ja erityisryhmien palvelujen suunnittelussa.
- THL hyödyntää arvioissaan mm. Valviran ja avien tuottamaa valvontatietoa

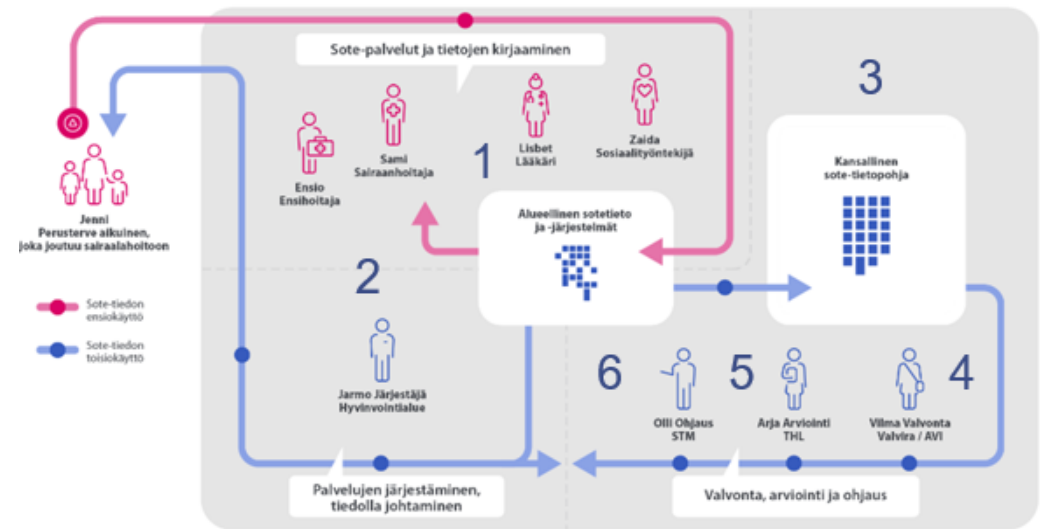
Sosiaali- ja terveydenhuollossa syntyvä tieto ja sen hyödyntäminen toisiokäytössä (5/5)

6. STM vastaa sote-palvelujärjestelmän strategisesta ohjauksesta

- STM vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnan yleisestä ohjaamisesta, suunnittelusta ja kehittämisestä. Ministeriö neuvottelee vuosittain kunkin hyvinvointialueen kanssa järjestämisvastuuseen kuuluvien tehtävien toteuttamisesta. Neuvotteluissa seurataan ja arvioidaan hyvinvointialueen järjestämisvastuun toteutumista muun muassa THL:n asiantuntija-arvioita hyödyntäen.
- STM:n laatimassa vuosittaisessa valtakunnallisessa selvityksessä arvioidaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhdenvertaista toteutumista ja rahoituksen riittävyyttä.
- Jatkossa STM:n selvityksen pohjalta laaditaan neljännesvuosittain sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet

7. Yhdenvertaiset ja vaikuttavat sote-palvelut toteutuvat laadukkaan tiedon ja tiedolla johtamisen avulla

- Sote-ammattilaisten kirjaama tieto luo edellytykset niin hyvinvointialueiden tiedolla johtamiselle kuin myös viranomaisten valvonta-, arviointi- ja ohjaustehtäville.
- Kansallisesti vertailukelpoinen tieto mahdollistaa kokonaiskuvan sote-palvelujärjestelmän toimivuudesta ja vaikuttavuudesta.
- Tiedon avulla voidaan järjestää vaikuttavia ja tarpeen mukaisia sote-palveluita

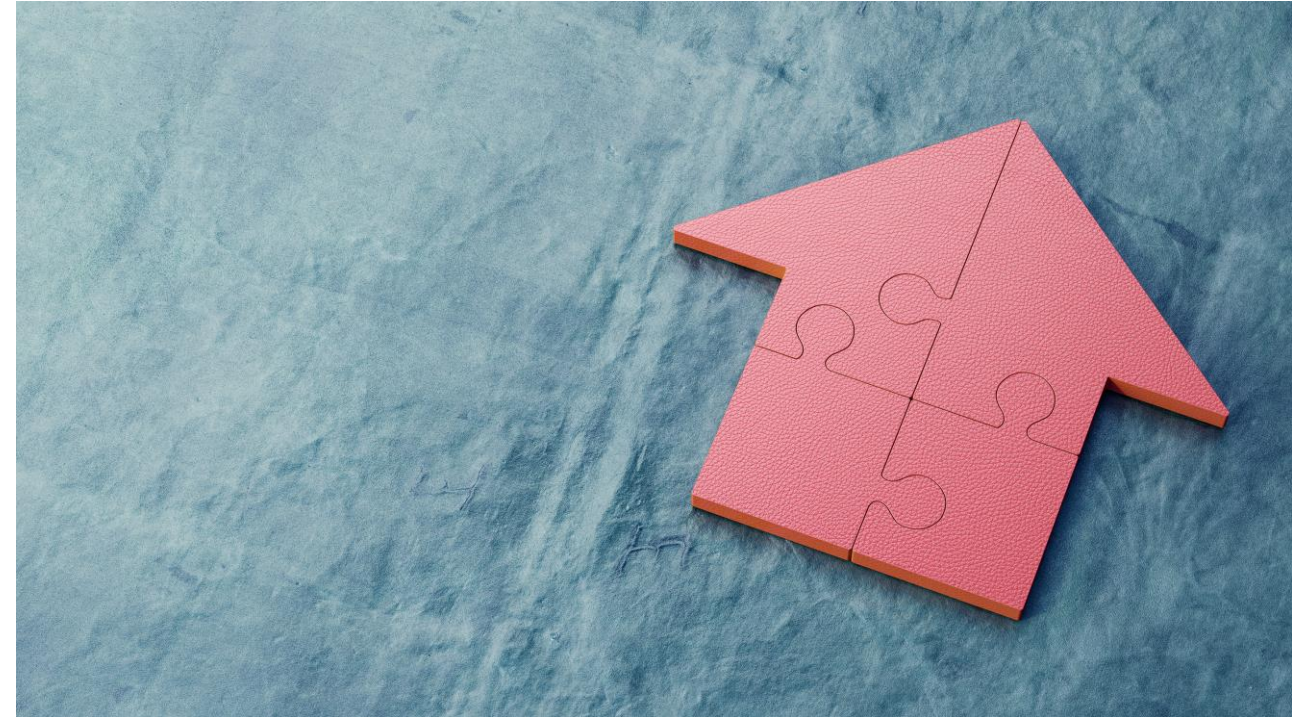
Mitä tarkoittaa rakenteinen kirjaaminen?

Rakenteinen kirjaaminen tarkoittaa sitä, että kirjaamisessa noudatetaan ennalta sovittua ja yhtenäistä tiedon rakennetta.

- Aiemmin sosiaalihuollossa puhuttu määrämuotoisesta ja yhdenmukaisesta kirjaamisesta.
- Nykyisin käytetään enemmän käsitettä rakenteinen kirjaaminen.

Rakenteinen tieto on yhteisten, etukäteen sovittujen rakenteiden avulla kirjattua ja tallennettua tietoa.

- Se koostuu eri tavoin rakenteistetusta potilas- ja asiakastiedosta.

Mitä rakenteisella kirjaamisella tavoitellaan?

Sosiaalihuollon organisaatiot ovat aiemmin voineet määritellä itse, minkälaisille asiakirjoille asiakastietoa kirjataan ja mitä tietosisältöjä asiakirjoissa on.

- Tämän vuoksi tieto ei ole ollut kansallisesti yhtenäistä. Lisäksi tiedon nopea hakeminen ja hyödynnettävyys on ollut hankalaa, kun tietoa on kirjattu vapaana tekstinä.

Rakenteisella kirjaamisella tavoitellaan tiedon laatua ja hyödynnettävyyttä

- Rakenteiselle kirjaamisella pyritään siihen, että tieto on luotettavaa, laadukasta ja ajantasaisesti saatavilla niin ensio- kuin toisiokäytössä.
- Rakenteinen kirjaaminen mahdollistaa tiedon vertailtavuuden paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.
- Lisäksi tarvitaan yhtenäisiä kirjaamiskäytäntöjä ja työtä tukeva asiakastietojärjestelmä.

ensiokäyttö = tiedon hyödyntämistä siinä tarkoituksessa, johon se on alun perin kerätty, eli potilaan ja asiakkaan hoidon ja palvelujen arvioimisessa, suunnittelussa ja järjestämisessä

toisiokäyttö = tiedon käyttöä muussa kuin ensisijaisessa käyttötarkoituksessa eli muun muassa tieteellisessä tutkimuksessa, tilastoinnissa, kehittämisessä, viranomaisohjauksessa ja -valvonnassa sekä tietojohtamisessa

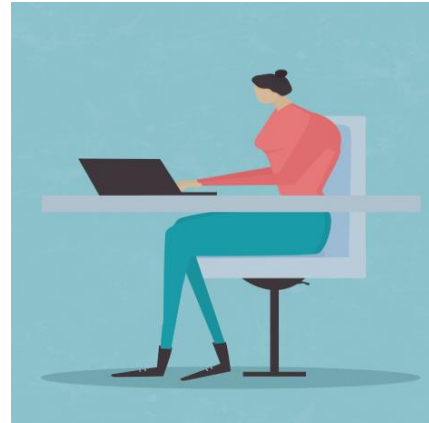

Ammattilaisen osaamistarpeita rakenteisessa kirjaamisessa

Tehtävässä tarvittavat asiakasasiakirjat, ja niiden käyttö asiakastietojärjestelmässä:

- oikean asiakasasiakirjan valitseminen oikeassa yhteydessä
- asiakirjoja tulee käyttää ohjeiden mukaan: kirjaajan tukena selitteet, esimerkit ja luokitukset
- asiakirjarakenteissa pakollisia tietokenttiä, joiden lisäksi harkintavaraa.

Ammattilaisen tulee ymmärtää myös asian- ja asiakkuuden hallinnan merkitys.

Kirjaamista ja henkilötietojen käsittelyä koskevat esimerkiksi seuraavat yleiset periaatteet:

- lainmukaisuus ja läpinäkyvyys
 - tietojen minimointi
 - tietojen täsmällisyys
- käyttötarkoitus-sidonnaisuus

Rakenteet ohjaavat kirjaamista: ne auttavat rajaamaan ja tunnistamaan oleellisen.

- Määrämuotoisuus ei kuitenkaan poista työntekijän harkintaa ja ammattitaitoa kirjaamisessa.
- Ammattilainen arvioi edelleen sitä, mikä asiakkaan tilanteessa on tarpeellista kirjata ja mikä on riittävää.
- Vapaan tekstin osalta tulee huomioida hyvän kirjaamisen periaatteet, kuten asiallinen, selkeä ja ymmärrettävä kieli sekä eettisesti kestävä kirjaaminen

Rakenteinen kirjaaminen on osa tiedonhallintaa

- Rakenteisessa kirjaamisessa on kyse sosiaali- ja terveydenhuollon tiedonhallinnasta.
 - Tiedonhallinta on tiedon keräämistä, organisointia ja tallentamista siten, että tieto saadaan käyttöön tarkoituksenmukaisesti ja hallitusti.
- Tiedonhallinnan avulla muun muassa:
 - tuetaan asiakasprosessia ja ammattilaisen työtä
 - hyödynnetään asiakastietoa organisaation johtamisessa ja päätöksenteossa
 - kirjatusta tiedosta voidaan tehdä johtopäätöksiä palvelujärjestelmästä palvelujen kehittämisen, johtamisen, ohjaamisen ja valvonnan tueksi

Aikataulu Kanta-liittymisvelvoitteelle

Julkisen ja julkisen lukuun toimivan yksityisen palveluntuottajan tulee liittyä Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto - palvelun käyttäjiksi viimeistään **1.9.2024**.

- Palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen perustuvan yksityisen sosiaalihuollon liittymisvelvoitteen määräaika on 1.1.2026.
- Päijät-Hämeen hyvinvointialueella asiakastietojärjestelmään toteutetaan liittymisvelvoitteen mukaiset toiminnallisuudet lähempänä liittymisvelvoitetta.
- Hallituksen esityksessä liittymisvelvoitteen määräaika pidennetty 1.3.2025

Rakenteisesta kirjaamisesta tulee sosiaalihuollossa velvoittavaa

Kirjaamisvelvollisuus 17§

- Kirjaamisvelvollisuus koskee sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöitä sekä muuta palvelun antamiseen osallistuvaa henkilöstöä.
- Tulee kirjata asiakasasiakirjoihin asiakkaan palvelun ja potilaan hoidon järjestämisen, suunnittelun, toteuttamisen, seurannan ja valvonnan turvaamiseksi tarpeelliset ja riittävät tiedot.
- Tiedot tulee kirjata asiakasasiakirjoihin.

Rakenteisten asiakasasiakirjojen käyttövelvollisuus (20§)

- Asiakasasiakirjojen tietorakenteiden tulee mahdollistaa muun muassa asiakastietojen käyttö, luovuttaminen, säilyttäminen, suojaaminen sekä hyödyntäminen.
- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos antaa määräykset asiakasasiakirjojen tietorakenteista ja tietosisällöistä sekä tietorakenteissa valtakunnallisesti hyödynnettävistä koodistoista.

Kanta-liittymisvelvollisuus 67§

- Julkisen ja julkisen lukuun palvelua tuottavan palvelunantajan on liityttävä valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden, eli Kanta-palveluiden käyttäjäksi (mm. asiakastietovaranto).
- Yksityisten sosiaalihuollon organisaatioiden tulee liittyä Kanta-palveluiden käyttäjäksi, jos sillä on käytössään sosiaalihuollon asiakastietojen käsittelyyn tarkoitettu tietojärjestelmä.

Rakenteiset asiakirjat otetaan käyttöön vaiheittain

Julkiselle ja julkisen lukuun toimivalle yksityiselle palveluntuottajalle:

- iäkkäiden, lapsiperheiden ja työikäisten palvelujen palvelutehtävät 1.9.2024
- lastensuojelun palvelutehtävä (+ opiskeluhuollon kuraattoripalvelu) 1.3.2025
- vammaispalvelujen palvelutehtävä 1.9.2025
- päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut 1.3.2026
- perheoikeudellisten palvelujen palvelutehtävä 1.9.2026
- video- ja äänitallenteet viimeistään 1.10.2029

Palveluntuottajan ja asiakkaan väliseen sopimukseen perustuvalle yksityiselle sosiaalihuollolle:

- iäkkäiden, lapsiperheiden, työikäisten ja vammaispalvelujen palvelutehtävät 1.1.2026
- päihde- ja riippuvuustyön erityiset palvelut 1.3.2026
- video- ja äänitallenteet viimeistään 1.10.2029

Nämä määräajat koskevat asiakirjojen tallentamista teknisesti rakenteisessa muodossa. Päijät-Hämeen hyvinvointialueella on käytössä semanttisesti yhtenäiset asiakirjat, mutta ei vielä teknisesti rakenteisia asiakirjoja.

Asiakirjarakenteiden taustalla pitkäaikainen määrittelytyö

- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos on määritellyt sosiaalihuollossa käytettävät asiakasasiakirjat perustuen aiemmin voimassa olleeseen lakiin sosiaalihuollon asiakirjoista (254/2015).
- Asiakirjarakenteiden taustalla on tehty ja tehdään edelleen paljon määrittelytyötä ja yhteistyötä asiantuntijoiden kanssa.
 - Sosiaalihuollon toimintaprosessien kuvausta, palvelukohtaisten tietosisältöjen määrittelyä ja mallinnuksia sekä dokumentoinnin kehittämistä on tehty jo Tikesos-hankkeen (2004-2011) aikana.
 - v. 2012 perustettiin THL:n Operatiivisen toiminnan ohjauksen yksikkö, jonka tehtävänä oli sosiaali- ja terveydenhuollon asiakirjojen rakenteiden määrittely ja standardointi
 - Asiakirjarakenteista on ollut kuulemiskierros vuosien 2019–2021 aikana, ja näistä saatu palaute on vaikuttanut asiakirjojen lopullisiin sisältöihin.

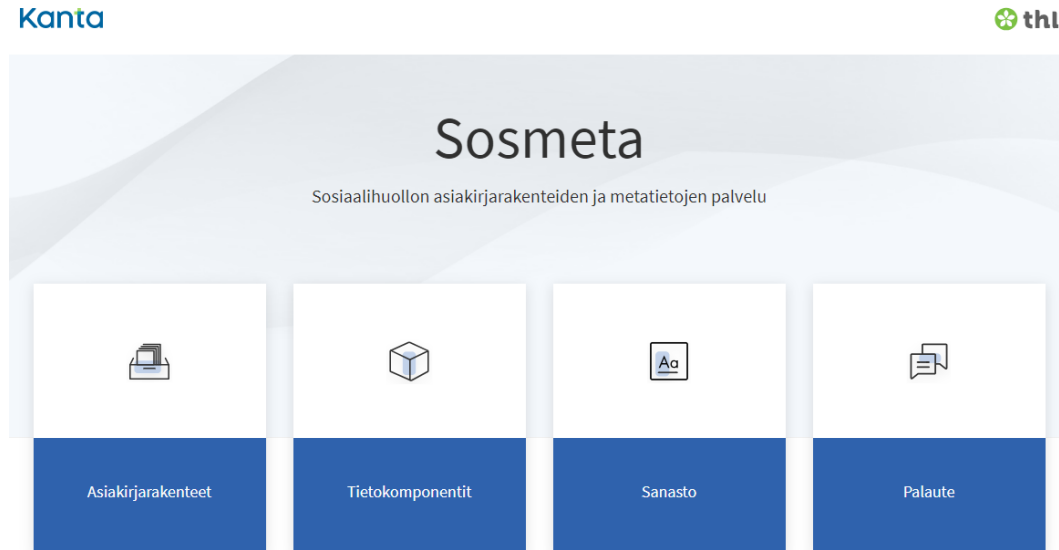

Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjoista

- THL on antanut vuonna 2021 määräyksen sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista.
- Määräystä sovelletaan sosiaalihuollon asiakastietojen kirjaamiseen, tallentamiseen ja käsittelyyn julkisessa ja yksityisessä sosiaalihuollossa.
- Sosiaalihuollon asiakirjojen on noudatettava kansallisia asiakirjarakenteita viimeistään siinä vaiheessa, kun asiakasasiakirjat on tallennettava valtakunnalliseen arkistointipalveluun.

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat ja niiden rakenteet

Sosmeta on Terveys- ja hyvinvoinnin laitoksen ylläpitämä palvelu, jonka avulla voi katsella sosiaalihuollon valtakunnallisia asiakasasiakirjarakenteita, tietokomponentteja ja sanastoa sekä antaa niistä palautetta.

- Asiakirjarakenteiden avulla kuvataan sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin kirjattavat tiedot.
- Kansallisesti yhteneväiset asiakasasiakirjat ja niissä käytettävät rakenteet julkaistaan Sosmeta-palvelussa.
 - Asiakirjarakenteita on yli 200 kpl.
 - Sosmetan asiakirjojen määritelmät, selitteet ja esimerkit ohjaavat ja auttavat asiakirjarakenteiden käytössä.
- Suuri osa asiakirjarakenteista on julkaistu valmis-tilaisina vuonna 2022.
 - Joidenkin asiakirjarakenteiden määrittely on kuitenkin vielä kesken (esim. kuraattoripalvelut viimeistään 3/2024).
- Asiakirjarakenteet eivät ole staattisia, vaan niihin vaikuttavat muun muassa lakimuutokset.

Asiakirjarakenteiden ja asiakastiedon jäsentämisen perustana määrittelykset

- Asiakirjarakenteiden pohjana ovat **asiakastiedon määrittelyt**.
 - Sosiaalihuollon asiakastiedon rakenteistaminen perustuu asiakasasiakirjojen määrittelyyn ja niiden käytössä tarvittaviin luokituksiin.
- Asiakastiedon jäsennyksessä hyödynnetään **palvelutuotannon toiminnallisia määrittelyjä**, jotka kuvaavat sosiaalihuollon toimintaympäristöä ja palvelutuotantoa eli asiakastiedon syntykontekstia.
 - Palvelutuotannon toiminnallisten määrittelyjen avulla voidaan hallita asiakastietoa. Tieto on esimerkiksi löydettävissä ja hyödynnettävissä Kanta-palveluiden kautta silloin, kun sitä tarvitaan ja siellä, missä sitä tarvitaan.

Asiakastiedon määrittelyt mm.

- Sosiaalihuollon tiedonhallinnan sanasto
- sosiaalihuollon asiakastietomalli:
 - asiakasasiakirjat
 - tietokomponentit
 - luokitukset

Palvelutuotannon toiminnalliset määrittelyt mm.

- palvelutehtävät ja niissä annettavat sosiaalipalvelut
- palveluprosessit
- asian- ja asiakkuudenhallinnan määrittelyt

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat

- Erilaisista tietotarpeista johtuen on määritelty:
 - palvelutehtäväkohtaisia asiakirjakokonaisuuksia (esim. vammaispalvelujen asiakirjat, lapsiperheiden palvelujen asiakirjat)
 - sosiaalipalvelukohtaisia asiakasasiakirjoja (esim. sosiaalisen luototuksen asiakirjat, kuntouttavan työtoiminnan asiakirjat)
- Lisäksi on määritelty kaikille sosiaalihuollon palvelutehtäville yhteisiä asiakasasiakirjoja (esim. tietyt asiakaskertomusmerkinnät)

VAMMAISPALVELUHAKEMUS	Valmis	hakemus, jolla henkilö pyytää vammaispalveluihin kuuluvaa sosiaalipalvelua Vammaispalveluhakemuksella voidaan hakea esimerkiksi
LAPSEN JA PERHEEN PALVELUTARPEEN ARVIO	Valmis	lapsen ja perheen sekä palvelunjärjestäjän pääsääntöisesti yhdessä tekemä palvelutarpeen arvio lapsen ja perheen tilanteesta ja siitä, millaisia lapsiperheiden palveluissa annettavia sosiaalipalveluja tarvitaan sekä tarvittaessa siitä, tarvitaanko lastensuojelua Tämän arvion tekeminen on aloitettava viipymättä ja saatettava loppuun ilman aiheetonta viivytystä. Jos lapsella on erityisen tuen tarve tai lastensuojelun tarve, palvelutarpeen arviointi on aloitettava viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä asian vireille tulosta ja arvion on valmistuttava viimeistään kolmen kuukauden kuluessa vireille tulosta.

PÄÄTÖS SOSIAALISESTA LUOTOSTA	Valmis	palvelunjärjestäjän päätös siitä, myöntääkö se sosiaalisen luototuksen asiakkaalle sosiaalisen luoton ja minkä suuruinen luotto on, muutetaanko sosiaalista luottoa tai eräännytetäänkö luotto Sosiaalinen luotto voidaan myöntää henkilölle, jolla ei ole pienituloisuutensa ja vähävaraaisuutensa vuoksi muulla tavoin mahdollisuutta saada kohtuuehtoista luottoa ja jolla on kyky suoriutua luoton takaisinmaksusta. Sosiaalisen luoton takaisinmaksua voidaan muuttaa sosiaalisen luototuksen asiakkaan elämäntilanteen muuttumisen, esimerkiksi
-------------------------------	--------	---

KUNTOUTTAVAN TYÖTOIMINNAN ARVIO	Valmis	palvelunantajan ja sosiaalihuollon asiakkaan yhdessä tekemä arvio kuntouttavan työtoiminnan tavoitteiden toteutumisesta
---------------------------------	--------	---

MERKINTÄ TAPAAMISESTA TAI YHTEYDENOTOSTA	Valmis	asiakaskertomusmerkintä siitä, että palvelunantaja on ollut vuorovaikutuksessa sosiaalihuollon asiakkaan kanssa tai häneen tai hänen sosiaalihuollon asiaansa liittyvän henkilön kanssa Tapaaminen tai yhteydenotto on voinut tapahtua joko kasvokkain, puhelimitse tai sähköisillä viestimillä.
--	--------	---

Sosiaalihuollon asiakasasiakirjat

Asiakirjoja jäsennetään myös palveluprosessien ja asiakirjatyypin mukaan.

- Palveluprosessi kertoo, missä asian käsittelyn vaiheessa asiakirja on laadittu tai vastaanotettu sosiaalihuoltoon.
 - Tietyt asiakirjat kuuluvat määrättyyn palveluprosessin (esim. palvelutarpeen arvion asiakirja), mutta joitain asiakirjoja on mahdollista laatia useissa palveluprosesseissa (esim. tietyt asiakaskertomusmerkinnät).
- Asiakirjatyypin kuvaus sitä, minkälainen asiakirja on ja mikä on sen käyttötarkoitus.
 - Asiakirjatyypin luokitus mahdollista tietynlaisten asiakirjojen hakemisen Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistosta.

5

Palveluprosessit

- Asian vireilletulokäsittely
- Palvelutarpeen arviointi
- Asiakkuuden suunnittelu
- Palvelun järjestäminen
- Palvelun toteutus

17

Yleiset asiakirjatyypit

• Arvio	• Muu asiakasasiakirja
• Asiakaskertomusmerkintä	• Pyyntö
• Hakemus	• Päätös
• Ilmoitus	• Selvitys
• Kuulemisasiakirja	• Sopimus
• Laskelma	• Suostumus
• Lausunto	• Suunnitelma
• Lähetä	• Yhteenveto
• Maksusitoumus	

Lisäksi joukko tarkennettuja asiakirjatyyppejä

Mistä asiakirjarakenteet muodostuvat?

Asiakirjarakenteesta ilmenee mm.:

- asiakirjan tietosisällöt
- tiedon esitysmuoto:
 - vapaa teksti annettujen otsikoiden alle (1)
 - luokitus, kytkin (2)
 - numero (3)
- tiedon pakollisuus (4) ja toistuvuus (5)

1	+	Asiakas	Yksityishenkilö (TK)	4	PAKOLLINEN	TOISTUVA
6	-	Kenttää ei näytetä	Asiakaskertomusmerkintä (TK)		PAKOLLINEN	
7		Palvelutehtävä	Koodi		PAKOLLINEN	
8		Sosiaalipalvelu	Koodi	5	TOISTUVA	
9	-	Kenttää ei näytetä	Tapahtuma (TK)			
10	-	Neuvottelun ajankohta	Ajanjakso (TK)			
11		Alkamishetki	3 Hetki			
12		Päättymishetki	Hetki			
13		Asiointitapa	2 Koodi		TOISTUVA	
14		Osallistujat	Teksti			
15		Neuvottelun sisältö	1 Teksti			
16		Neuvottelussa sovitut asiat ja vastuunja				
17		Päivämäärä				
18	+	Laatija				

Merkintä neuvottelusta

Tunniste	Lyhenne	Pitkä nimi
1	Käynti toimipaikassa	Käynti toimipaikassa
2	Käynti liikkuvassa toimipaikassa	Käynti liikkuvassa toimipaikassa
3	Käynti asiakkaan luona	Käynti asiakkaan luona
4	Asiointi ääni- tai kuvayhteydellä	Asiointi ääni- tai kuvayhteydellä
5	Sähköinen asiointi	Sähköinen asiointi
6	Muu asiointi	Muu asiointi

Asiakirjarakenteiden käyttö

- Asiakirjojen sisältö perustuu lainsäädännön suoriin ja epäsuoriin vaatimuksiin (asiakasasiakirjalaki, sosiaalihuoltolaki, lastensuojelulaki ym. erityislainsäädäntö)
- Jotta asiakirjarakenteita voidaan käyttää joustavasti, on niissä vähän teknisesti pakollisia kenttiä → nämä tulee täyttää, jotta Sosiaalihuollon asiakastiedon arkisto vastaanottaa asiakirjan
- Lainsäädäntö ja asiakkaan tilanne** määrittävät sitä, mitä tietokenttiä asiakirjalta täytetään teknisesti pakollisten kenttien lisäksi. Pelkkien teknisesti pakollisten tietokenttien täyttäminen ei luonnollisestikaan tee asiakirjasta riittävää ja loogista kokonaisuutta

1	—	Asiakas	Yksityishenkilö (TK)	PAKOLLINEN
2		Sukunimi	Nimi	PAKOLLINEN
3		Etunimet	Nimi	PAKOLLINEN
4		Henkilötunnus	Tunnus	PAKOLLINEN
5	+	Tiedot neuvottelusta jossa tämä suunnitelma on tehty	Tapahtuma (TK)	TOISTUVA
9		Asiakkaan muut voimassaolevat suunnitelmat	Teksti	
10		Asiakkaan käyttämät kommunikointimenetelmät ja kieli	Teksti	

Selite:

Kenttään kirjataan tarpeelliset tiedot asiakkaan käyttämisestä kommunikointimenetelmistä ja kielestä. Esimerkiksi: miten asiakas kommunikoi, miten hän tulee ymmärretyksi ja ymmärtää muiden puhetta, millaisia kommunikointikeinoja ja kommunikoinnin apuvälineitä ja menetelmiä hänellä on käytössä, ja käyttääkö hän viittomakieltä tai tulkkia.

Kenttään voidaan myös kirjata tiedot siitä, kuinka asiakkaan tahtoa on selvitetty, ja tiedot asiakkaan samasta tuesta mielipiteen muodostamisessa ja valintojen ja päätösten tekemisessä.

Kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 42 a §:n mukaan suunnitelman tulee sisältää tiedot henkilön käyttämisestä kommunikaatiomenetelmistä.

Esimerkki:

Asiakkaan kanssa käytetään viittomakielen tulkkia.

Tiedon rakenteisuuden hyödyt ensiökäytössä

Rakenteisen asiakastiedon ensisijainen käyttö

Asiakkaalle

- Asiakastieto on asiakkaan ja ammattilaisen saatavilla helposti
- Jäsentää asiakkaalle omaa tilannetta uudesta näkökulmasta
- Palvelu näyttäytyy tasalaatuisena

Ammattilaiselle

- Helpottaa olennaisen kirjaamista ja auttaa fokusoimaan työtä
- Kirjaaminen on yhteneväistä
- Asiakirjat selvästi asiakkaan asiakirjoja eivät ammattilaisen muistiinpanoja
- Tiedot ovat löydettävissä helposti

- OmaKannasta asiakas näkee pääsääntöisesti kaikki hänestä kirjatut sosiaalihuollon asiakastiedot.
- Kanta-palveluiden kautta ammattilainen voi hakea asiakastietoa toisen rekisterinpitäjän rekisteristä.

Kanta

Tiedon rakenteisuuden hyödyt toisiokäytössä

- Tiedon rakenteisuus tehostaa tiedon koneellista käsittelyä ja tiedon vaihtamista eri organisaatioiden ja tietojärjestelmien välillä.
- Rakenteinen kirjaaminen mahdollistaa tiedon käsittelyn, koostamisen ja analysoinnin eri järjestelmillä ja eri paikassa kuin missä se on tuotettu.
- Kerran kirjattu tieto on myös hyödynnettävissä kansallisella tasolla: rakenteinen tieto liikkuu valtakunnallisiin tietojärjestelmäpalveluihin, josta se on hyödynnettävissä toisiokäytön tarpeisiin

Rakenteisen asiakastiedon toissijainen käyttö

Kansallisesti

- Kehittäminen
- Tilastointi, raportointi
- Vertailu alueiden välillä
- Vaikuttavuustutkimus
- Tulevaisuudessa eri rekisteritietojen yhdistäminen

Tiedon kerääminen

Sosiaalihuollon seurantarekisteri

- THL kerää vuodesta 2023 alkaen sosiaalihuollon keskeiset asiakas- ja palvelutiedot uuteen Sosiaalihuollon seurantarekisteriin.
 - Sosiaalihuollon seurantarekisteri on suunniteltu yhtenäiseksi kokonaisuudeksi Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston kanssa.
- Rekisteristä rakennetaan sosiaalihuollon tietojen seurantaväline, jotta palvelujen laatua voidaan parantaa.
 - Rekisterillä tulee olemaan keskeisiä vaikutuksia sosiaalihuollon tietopohjaan esimerkiksi alueiden tietojohtamisen tukena.
- THL velvoittaa hyvinvointialueita tiedonkeruuseen hallintopäätöksellä, joka perustuu THL:n lakisääteiseen tehtävään seurata väestön hyvinvointia.

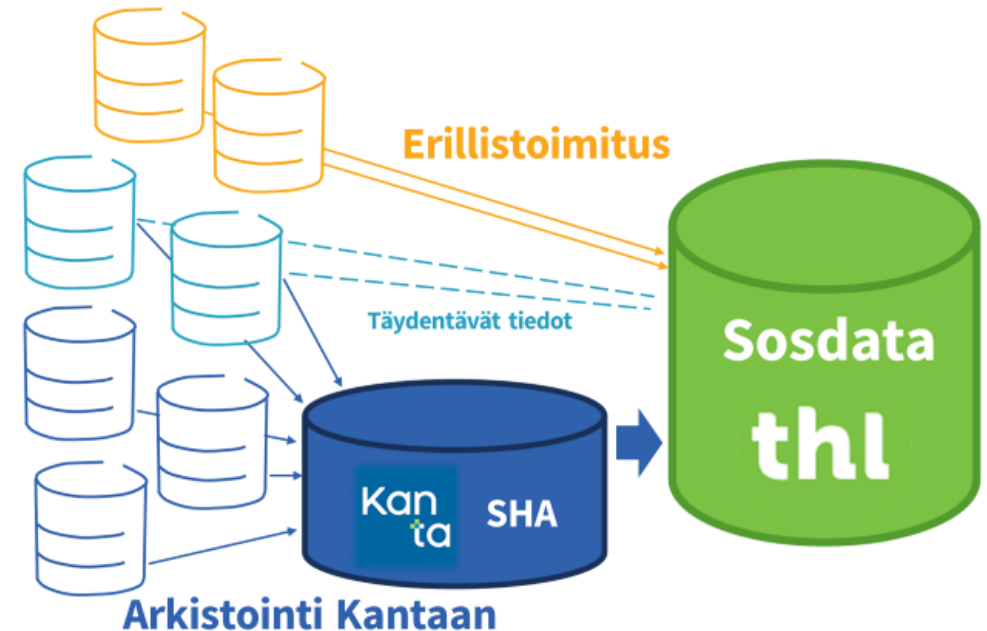

(THL 2023b)

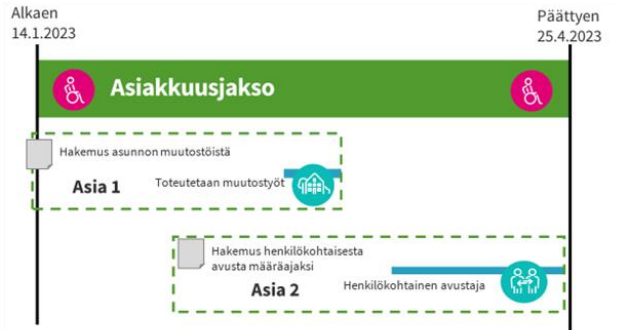

Sosiaalihuollon seurantarekisteri

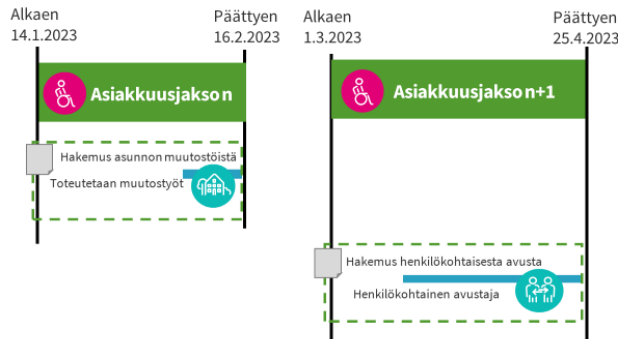
- Rekisterin ensimmäisessä vaiheessa tiedonantovelvollisuus koskee tiettyjä asiakkuustietoja sekä mahdollisuuksien mukaan tietoja asiakkaiden saamista sosiaalipalveluista.
- Hyvinvointialueiden tulee toimittaa tiedonkeruun edellyttämät tietosisällöt THL:lle neljännesvuosittain.
- Jos sosiaalihuollon asiakastiedot arkistoidaan Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon, tapahtuu tiedonkeruu suoraan arkistosta. Jos tietoja ei arkistoi lainkaan Sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon, tulee vaadittavat tiedot toimittaa erikseen kerättynä THL:lle.
- Lopulta tiedonkeruu siirtyy hyödyntämään vain Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston tietoja.
 - Tavoite on se, että jatkossa tiedonkeruu tapahtuu suoraan arkiston kautta eikä erillisiä tiedonkeruita tarvita tai niitä voidaan merkittävästi karsia.

Ensimmäisessä vaiheessa toimitettavat asiakkuustiedot

Kerrallaan voi olla käynnissä vain yksi asiakkuusjakso yhdessä palvelutehtävässä.

Myös yksittäinen asia voi muodostaa asiakkuusjakson, jos asiat toteutuvat peräkkäin, eikä henkilölle jää yhtään avointa asiaa asioiden välille.

- Asiakkaan ja järjestäjän yksilöivät tiedot
 - Esim. palvelunjärjestäjän yksilöintitunnus, asiakkaan henkilötunnus
- Asiakkuusjaksot palvelutehtävässä
 - Kertoo, missä palvelutehtävissä asiakkaalla on ollut seurantakaudella avoimia asioita
 - Asiakkuusjakso muodostuu ensimmäisen asian avaamisen päivämäärästä ja päivämäärästä, jolloin kaikki palvelutehtävän asiat on suljettu
- Lastensuojelun asiakkuusjaksot
 - Lastensuojelun palvelutehtävän osalta ilmoitetaan muiden palvelutehtävien tapaan asian avaaminen palvelutehtävässä (= asiakkuusjakso lastensuojelun palvelutehtävässä)
 - Lisäksi ilmoitetaan lastensuojelulain 27§:n määritelmän mukainen lastensuojeluasiakkuus

Sosiaalihuollon seurantarekisterin kehittämistyö

- Sosiaalihuollon seurantarekisterin kehittämistyö on merkittävää, sillä sosiaalihuollon tietopohjassa on tällä hetkellä suuria puutteita.
- Tilastotietoa on puuttunut erityisesti sosiaalihuollon kokonaisuudesta.
 - Tietoa on saattanut olla yksittäisistä kysymyksistä kovinkin tarkasti, mutta tiedon hyödyntämisen esteenä on ollut se, ettei tietoa ole voinut yhdistää suurempaan kokonaisuuteen tai luotettavasti verrata toiseen palveluun.
 - Lisäksi tietoa puuttuu ainakin asiakkaiden palveluiden tarpeista, saaduista sosiaalipalveluista ja palveluiden kestosta --> Seurantarekisterin tavoitteena on tuottaa tietoa muun muassa näistä teemoista
- Sosiaalihuollon seurantarekisterin tietosisältö laajenee samalla, kun rakenteisesta kirjaamisesta ja asiakastietojen arkistoinnista Kanta-palveluun tulee sosiaalihuollon järjestäjille pakollista.
- Noin vuonna 2026 rekisteri siirtyy seuraavaan vaiheeseen ja tällöin tietosisällöt laajenevat.

Kansallinen rakenteellisen sosiaalityön tietotuotanto

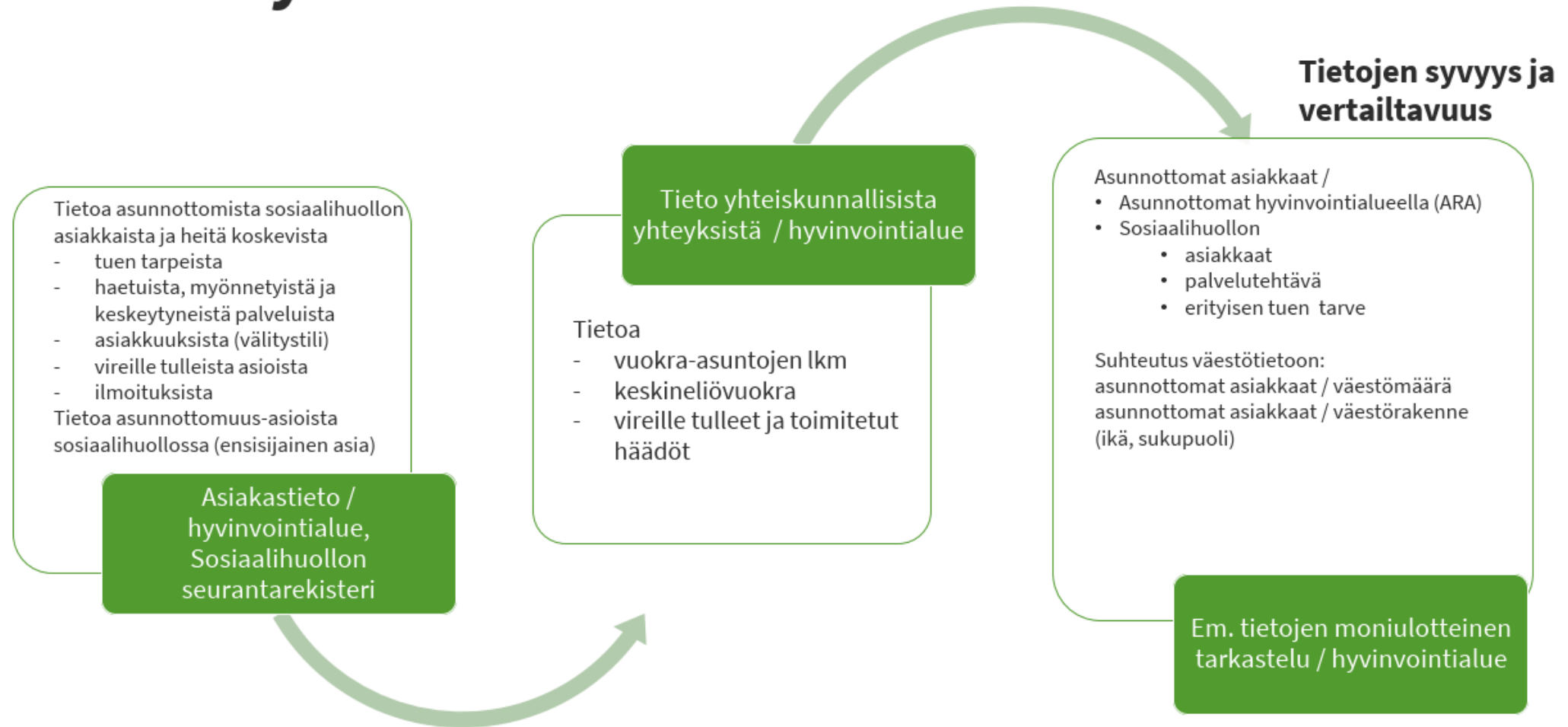
THL Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen 2022-2025

- Tavoitteena rakenteellisen sosiaalityön tietotuotannon mallin kehittäminen, mukana kaikki hyvinvointialueet
- Rakenteellisen sosiaalityön tietotuotanto perustuu kansallisiin tietolähteisiin ja niiden tuottamaan **tietoon sosiaalihuollon asiakkaiden tarpeista ja niiden yhteiskunnallisista yhteyksistä** sekä siitä, **miten palvelujärjestelmä vastaa asiakkaiden tarpeisiin.**
- Tietotuotannon tietotuotteen ja hyvinvointialueiden käyttöön jaettavien tuotteiden ja palvelujen suunnittelua tehdään hankkeen edetessä.
- **Rakenteellisen sosiaalityön kansallisen tietotuotannon mallin** avulla tuotetaan tietoa, joka on
 - hyödynnettävissä hyvinvointialueiden palvelujärjestelmien arvioinnissa ja ohjauksessa sekä hyvinvointialueiden tietojohtamisessa
 - yhdenmukaista ja vertailukelpoista tietoa kaikilta hyvinvointialueilta (Koskinen & Hakola 2023.)

Rakenteisen kirjaamisen ja Sosiaalihuollon seurantarekisterin kehittämisen myötä rakenteellisen sosiaalityön tietopohja vahvistuu.

Asunnottomuus ja sen uhka rakenteellisen sosiaalityön tietona

Asunnottomuustiedot asiakirjarakenteilla: Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat

Tietotarve: Tieto asunnottomien määrästä hyvinvointialueella

Indikaattori: Asunnottomat asiakkaat sosiaalihuollossa (lkm)

- Asiakkuusasiakirjalla "Asunnottomuus"-tietokentän luokitus "Sosiaalihuolto – Asunnottomuuden muodot"
- Tietolähteenä sosiaalihuollon seurantarekisteri

+	Asiakkuuden yksilöintitunnus	Tunnus	EHDOLLISESTI PAKOLLINEN
+	Riskitieto	Riskitieto (TK)	TOISTUVA
	Asiakirjojen tiedoksianto	Teksti	
+	Asiakas	Yksityishenkilö	
+	Asiakkaaseen liittyvät henkilöt	Henkilö (TK)	
+	Sosiaalihuollon asiakkuus	Otsikko	
	Palvelunjärjestäjän toimintayksikkö	Koodi	
+	Palvelunjärjestäjän palveluyksikkö	Organisaatio (T)	
+	Palveluista vastaava työntekijä	Ammattihenkilö	
+	Sosiaalihuollon palvelutehtävä	Sosiaalihuollon palvelutehtävä	
+	Lastensuojelun asiakkuus	Otsikko	

Asunnottomuus		Koodi
Tietokentän nimi:	Asunnottomuus	
Tiedon esitysmuoto:	Koodi	
Tietokentän näyttäminen:	Normaali	
Toistuva:	Ei	
Pakollinen:	Ei	
Valtakunnallisesti tilastoitava tieto:	Kyllä	
Selite:	Kenttään kirjataan luokituksen avulla tarvittaessa henkilön asunnottomuuden muoto.	
Luokitus 1:	Koodistopalvelin: Sosiaalihuolto - Asunnottomuuden muodot 1.2.246.537.6.1285	
Luokituksen tunnus 1:	1.2.246.537.6.1285	

1	Kadulla yöpyvä	Kadulla yöpyvä
2	Tilapäisen asumisen yksikössä yöpyvä	Tilapäisen asumisen yksikössä yöpyvä
3	Turvakodissa asuva	Turvakodissa asuva
4	Kriisimajoituksessa asuva	Sosiaalitoimen lyhytaikaisella maksusitoumuksella kriisimajoituksessa asuva
5	Muussa palveluyksikössä väliaikaisesti asuva	Muussa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluyksikössä väliaikaisesti asuva
6	Väliaikaisesti sukulaisten tai tuttavien luona asu	Väliaikaisesti sukulaisten tai tuttavien luona asuva

Asunnottomuustiedot asiakirjarakenteilla: Asunnottomat ja asunnottomuuden uhan alla olevat

Tietotarve: Tieto asunnottomien määrästä hyvinvointialueella

Indikaattori: Sosiaalihuollossa käsiteltävänä oleva asunnottomuuteen tai sen uhkaan liittyvä asia (lkm)

- Asia-asiakirjalla "Nimi"-tietokentän luokitus "Sosiaalihuolto – Sosiaalihuollon asia"
- Tietolähteenä sosiaalihuollon seurantarekisteri

	Palvelunjärjestäjän toimintayksikkö	Koodi	PAKOLLINEN
+	Asiakas	Yksityishenkilö (TK)	PAKOLLINEN TOISTUVA
-	Asian tiedot	Otsikko	
	Asiatunnus	Tunnus	PAKOLLINEN
	Nimi	Koodi	PAKOLLINEN
	Lisätieto luokkaan "Muu"	Teksti	
	Tila	Koodi	
	Avauspäivä	Pvm	
	Päätymispäivä	Pvm	
	Yhteinen asia	Kytkin	
	Palvelutehtävä	Koodi	
+	Muut asiaan liittyvät henkilöt	Henkilö (TK)	

	Nimi	Koodi
Tietokentän nimi:	Nimi	
Tiedon esitysmuoto:	Koodi	
Tietokentän näyttäminen:	Normaali	
Toistuva:	Ei	
Pakollinen:	Kyllä	
Selite:	Kenttään kirjataan luokituksen avulla käsiteltävänä olevan asian nimi.	
Luokitus 1:	Koodistopalvelin: Sosiaalihuolto - Sosiaalihuollon asia 1.2.246.537.6.1265	
Luokituksen tunnus 1:	1.2.246.537.6.1265	

1	lääkäiden palvelujen asia	lääkäiden palvelujen asia
2	Lapsiperheiden palvelujen asia	Lapsiperheiden palvelujen asia
3	Lastensuojelun asia	Lastensuojelun asia
99	Muu	Muu
4	Perheoikeudellisten palvelujen asia	Perheoikeudellisten palvelujen asia
5	Päihdehuollon asia	Päihdehuollon asia
6	Työikäisten palvelujen asia	Työikäisten palvelujen asia
7	Vammaispalvelujen asia	Vammaispalvelujen asia

8	Arjen hallinta
9	Asunnottomuus tai sen uhka
10	Esteettömyys ja osallisuus
11	Hoiva ja huolenpito
12	Huostaanotto ja siihen liittyvä sijaishuolto
13	Kiireellinen sijoitus
14	Kotoutuminen ja maahanmuuttajan hyvinvointi
15	Lapsen kasvu ja kehitys
	Lastensuojelun jälkihuolto
	Muu sosiaalihuollon asia
	Perhe-elämä, vanhemmuus ja lapsen huolto
	Päihteiden käyttö ja riippuvuudet
	Toimeentulo ja raha-asioiden hoito
	Tuen ja palvelujen tarpeen koordinointi
21	Työllistyminen, työssäkäynti tai opiskelu
22	Väkivalta tai sen uhka
23	Äkillinen kriisi

Työntekijöillä oleva kokemus- ja asiantuntijatieto, hiljainen tieto

- Asiakastyötä tekevät työntekijät saavat usein ensimmäisten joukossa tietoa **rakenteellisista ongelmista, joissa tarvitaan muutosta ja vaikuttamistyötä.**
 - Työntekijöillä on paljon sellaista tietoa, jonka esiin tuominen **edesauttaa huomioimaan palvelujen käyttäjien ja heikompiosaisten sekä sorrettujen kokemaa epäoikeudenmukaisuutta.**
- Saadaan tietoa hyvinvointia heikentävistä ilmiöistä ja havaintoja sosiaalisista ongelmista täydentämään muuta tietoa.

(Tiitinen & Lähteinen 2014)

Sosiaalialan ammattilaiset voivat tuottaa esimerkiksi

Tietoa palvelujärjestelmästä ja asiakkaista

- Asiakkaiden tarpeet
- Asiakkaiden tarpeiden yhteiskunnalliset yhteydet
- Palveluiden toimivuuteen liittyvät ongelmat (saatavuus, yhteensovittaminen, palvelupolkujen katkeaminen, kohtaanto-ongelmat)
- Sosiaalityön toteuttamiseen liittyvät epäkohdat (asiakasturvallisuuden vaarantuminen)
- Muun sosiaalihuollon toteuttamiseen liittyvistä epäkohdista
- Sosiaalipalvelujen vaikutuksista
- Terveyspalvelujen toimintaan liittyvistä epäkohdista

Yhteiskuntarakennetietoa (tätä tietoa tuotetaan harvemmin)

- Yhteiskuntarakennepalvelujen toimintaan liittyvistä tarpeista ja epäkohdista (kaavoitus, joukkoliikenne)
- Muiden peruspalvelujen toimintaan liittyvistä epäkohdista (sivistys-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut)
- Asiakaspäätösten seurauksista
- Kuntapoliittisen päätöksenteon seurauksista
- Valtakunnallisen päätöksenteon seurauksista
- Lainsäädännön seurauksista
- Syrjivistä toimintakulttuureista
- Ajankohtaisista sosiaalisista ilmiöistä

Monitoimijainen rakenteellisen sosiaalityön toimintamalli tulevaisuuden sosiaali- ja terveyspalveluissa (MoRa) 2021-2022 -tutkimushanke

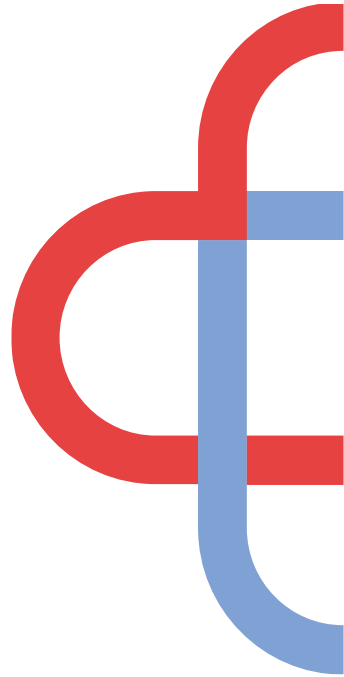
Julkisen sektorin sosiaalityöntekijät rakenteellisen sosiaalityön toteuttajina n585

- **Palvelujärjestelmä- ja asiakastietoa** tuotetaan laajasti sosiaali- ja terveyspalveluiden toimivuudesta ja epäkohdista, mutta se ei kuitenkaan ole erityisen olennainen osa sosiaalityöntekijöiden toimintaa: **35,8 % tuottaa harvoin tai korkeintaan silloin tällöin.**
- **Yhteiskuntarakennetietoa** tuotetaan koostamalla tietoa sosiaalityön asiakaspäätösten, poliittisen päätöksenteon ja lainsäädännön seurauksista sekä peruspalveluiden ja yhdyskuntarakennepalveluiden epäkohdista ja tarpeista. Sosiaalisen asiantuntijoina sosiaalityöntekijät tuottavat tietoa myös ajankohtaisista sosiaalisista ilmiöistä ja eri väestöryhmiä syrjivistä toimintakulttuureista. Tätä tietoa **77,5 % tuottaa korkeintaan silloin tällöin, 8,6 % usein tai jatkuvasti.**
- Palvelujärjestelmä- ja asiakastietoa tuotetaan huomattavasti useammin
- Keskimäärin sosiaalityöntekijät **välittävät tietoa eteenpäin eri tahoille vain vähän:** kohtuullisesti johdolle omassa organisaatiossa sekä asiakkaille ja yhteistyöverkostoille.
- **Hyvin vähän** välitetään tietoa asiantuntijatahoille, kansalaistoimijoille, sosiaali- ja potilasasiamiehille, valvontaviranomaisille ja tiedotusvälineille. **Suuri osa ei välitä näille lainkaan tietoa.**

Onko teillä sellaista
kokemustietoa, mikä pitäisi
saada esille?

Miten saatte tuotua sitä
esille työssänne?

***”Hiljaisella tiedolla on vaikea
vaikuttaa”***

Olemassa olevaa tiedontuotantoa

- Sosiaalinen raportointi (sosiaalialan ammattilaiset)
- Sosiaaliasiavastaavien selvitys 1x vuosi, tilastot 3x vuosi (asiakkaiden yhteydenotot)
- Omavalvonnan raportit (mm. henkilöstön ilmoitusvelvollisuus) 3x vuosi tilastot
- Laatu, potilas- ja asiakasturvallisuuden raportit 1x vuosi (työntekijöiden tekemät ilmoitukset)
- Kehittämistyön raportit ja selvitykset (erilaisissa tilaisuuksissa, työpajoissa ja kyselyissä tuotettu materiaali)
- Asiakaspalaute ja –kyselyt (asiakkaiden kokemukset)
- Osallisuusmittari (asiakkaiden kokemukset)

Sosiaalinen raportointi rakenteellisen sosiaalityön menetelmänä

- Osa sosiaalihuoltolain 7§ mukaista rakenteellista sosiaalityötä.
- **Mahdollisuus** tuottaa tietoa palvelujen järjestämisen ja kehittämisen tueksi.

STM:n määritelmä:

- ”Sosiaalinen raportointi on yksi rakenteellisen sosiaalityön keskeisimmistä menetelmistä.
- **Prosessi**, johon kuuluu **tiedon keruu ja muokkaus** sekä **tiedon raportointi**. Sen avulla voidaan osoittaa sosiaalisia epäkohtia ja kehittää sosiaali- ja hyvinvointipalveluja.
- Sosiaalinen raportointi voi olla **tilastollista, indikaattoreihin perustuvaa tiedonkeruuta tai asiakastyöstä kerättyä laadullista tietoa, tai molempia yhdistävää**.
- Sosiaalisen raportoinnin tietoja voivat tuottaa **asiakkaat palvelujen käyttäjinä, viranomaiset, ammatilliset toimijat, kolmannen sektorin edustajat ja asukkaat.**” (STM 2023.)

SOSIAALISEN RAPORTOINNIN VAIHEET

Tiedonkeruu

- Tiedon tuottaminen asiakastyön rajapinnalta

Tiedon analysointi ja raportointi

Tiedon hyödyntäminen

- Päätöksenteko
- Tietojohtaminen

Tiedolla vaikuttaminen

- Palvelujen kehittäminen
- Asiakkaiden hyvinvoinnin edistäminen

Esimerkkejä sosiaalisen raportoinnin tavoista

- Sosiaalialan ammattilaiset raportoivat raportointityökalun avulla (esim. Webropol)
- Monitoimijainen raportointi työkalun avulla (raportointi mahdollista myös asiakkaille, asukkaille, järjestöille, muille ammattilaisille ja toimijoille)
- Monitoimijainen yhteinen raportointi jotakin ilmiötä tarkastellen (esim. ”Mielenterveyspalvelut katutasolla” – työntekijät, asiakkaat, järjestön edustajat)
- Asiakastietojärjestelmätiedon/oman asiakastiedon analysointi (esim. palvelutarpeet tietyllä ajanjaksolla, asiakastyön ilmiöiden kokoaminen)
- Etsivästä työstä, lähityöstä tai jalkautuvasta työstä raportointi
- Tiedon kokoaminen ja reflektointi tietystä teemasta tiimissä tai työpajassa (esim. ”Tuen tarpeet asunnottomilla asiakkailla”)

ASLI-analyysi

1. Työntekijä kokoaa asiakastietojärjestelmästä tietoa omista vastuuasiakkaista ennalta sovittuihin teemoihin liittyen ja yhteistä lomaketta apuna käyttäen.
2. Työntekijä pohtii ensin itsenäisesti olemassa olevaa tietoa. Tämän jälkeen asioita käsitellään yhdessä muiden työntekijöiden kanssa avoimien kysymysten avulla.
3. Esihenkilö kokoaa työntekijöiden tiedot yhteen ja liittää ne muuhun tilasto- ym. saatavilla olevaan tietoon.
4. Yhteen koottu tieto käsitellään yhteisesti pohtimalla esimerkiksi tiedon taustalla tekijöitä.
5. Tieto raportoidaan yhteisesti esimerkiksi organisaation johdolle.

→ Parempi tuntemus asiakkaiden
esille nouseminen, palvelu

Huomis-barometri (lomake)

Asiakkaita koskeva tieto:

- Kuvataan huolet asiakastyössä ja mitä voi seurata, jos niihin ei reagoi
- Kuvataan asiakkaiden voimavarat ja olemassa olevat hyvät työmenetelmät

Ammatin harjoittamista ja palvelujärjestelmää koskeva tieto:

- Kuvataan tulosta tuottavat ja hyvät asiakaspolut, yhteistyömuodot ja uudistukset

Kuvastin-
menetelmä

Asiakasraati
Kyselyt ja haastattelut
Kehittäjäasiakasryhmät

Keskustelufoorumit ja
yhteistyöryhmät
Osallistava kysely

Helsingin kaupungin sosiaalisen raportoinnin malli

- Asiakasdokumentteja kootaan sovitulta ajanjaksolta.
- Pohdinta: **mitä yhteiskunnallisesti merkittäviä teemoja dokumenteista nousee esille?**
- Keskustelu tiimissä, jonka jälkeen yhteisesti tärkeäksi kootut aiheet raportoidaan.
- Arvioidaan **syitä, laajuutta ja vaikutuksia**. Ilmiö kuvataan myös numeerisesti ja muiden aineistojen avulla.
- Tä voidaan tehdä omassa yksilössä, mitä tietoa pitää viedä eteenpäin ja mille tahoille?
- Ittely johtoryhmässä säännöllisesti.

Yhteistutkijuus
Jalkautuminen
(esim. ruokajonot)

Asiakasmetro
(yhteisen kokemustiedon tuottaminen)

Sosiaalisen raportoinnin malli Päijät-Hämeessä

- Mallien kokoaminen ja vertailu Innostuneet kehittäjät –työpajassa syyskuussa 2023.
- Vertailtavia malleja oli kahdeksan. Työpajassa käytiin läpi mallien vahvuuksia, heikkouksia ja mahdollisuuksia.
- Päädyimme pilotoimaan mallia, joka pohjautuu Lapin hyvinvointialueella käytössä olevaan sosiaalisen raportoinnin malliin.

Pilotointi 16.10.2023-15.3.2024

- Raportointi on mahdollista kaikille hyvinvointialueen sosiaalialan ammattilaisille
- Raporttien analysointi: maalis-huhtikuu 2024
- Raporttien tulosten esittely:
 - Sosiaalityön tiekartta-seminaarissa 5/2024
 - Muut tilaisuudet ja tiedon jakaminen

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen sosiaalisen raportoinnin lomake

<https://link.webropol.com/s/sosiaalinenraportointip-h>

Pilotoinnin aikana **toivomme palautetta** mallin käytettävyydestä jotta voimme kehittää sitä tarvittaessa edelleen.

Sosiaalinen raportointi, tilannepäivitys tammikuu 2024

Raportteja tehty yhteensä 19 kpl

Palvelut joihin raportoidut ilmiöt liittyvät:

- Työikäisten palvelut 8
- Kuraattoripalvelut 5
- Perhesosiaalityö 3
- Lastensuojelu 3
- Maahanmuuttajien sosiaalityö ja -ohjaus 2
- Jokin muu, erikoissairaanhoido, nuorisopsykiatria 2
- Lasten ja nuorten hyvinvointi 1
- Taloudellinen tuki 1
- Sosiaalinen kuntoutus ja osallisuus 1
- Vammaispalvelut 1

Alue, jota raportti koskee:

- Lahti 9
- Koko Päijät-Hämeen hyvinvointialue 9
- Muita: Hollola 2, valtakunnallinen ilmiö 2, Asikkala 1

Sosiaalinen raportointi on mahdollista 15.3.2024 saakka

Linkki sosiaalisen raportoinnin lomakkeelle:

<https://link.webropol.com/s/sosiaalinenraportointip-h>

Raportoitavan ilmiön luonne:

- Yksi positiivinen, 17 negatiivista, yksi "en osaa sanoa"

Raportoitava ilmiö koskee:

- Viranomaisten välinen yhteistyö 5
- Puuttuva palvelu, palvelujen saatavuus ja saavutettavuus 4
- Mielenterveys 3
- Jokin muu 2
- Muut yksittäiset: toimintakyky, terveys ja elämänhallinta, asuminen, osallisuus, työttömyys, toimiva työmenetelmä, käytäntö, sosiaalipalvelu tai palvelupolku

Esimerkkejä raporteista:

- Lasten ja nuorten mielenterveysongelmat, koulunkäyntivaikeudet
- Mielenterveyspalvelujen saatavuus
- Projektit, jotka palvelevat vain rajattua asiakasryhmää ja joista ei jää käytännön työhön työkaluja tai toimintamalleja
- Tulkkien käytön puute terveydenhuollossa
- Asiakkaat eivät pääse tarvitsemiinsa mielenterveyspalveluihin ja tutkimuksiin kuntouttavan työtoiminnan aikana
- Aikuisten, erityisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden palvelujen jatkuvuudessa haasteita asiakkaan muuttaessa toiselle hyvinvointialueelle
- Kaikkiin raportoituihin ilmiöihin on tehty myös ratkaisuehdotuksia

Sosiaalinen raportointi on tarkoitettu kaikille hyvinvointialueen sosiaalialan ammattilaisille

Sosiaalisen raportoinnin tulokset

- Raportoitujen ilmiöiden koonti ja esittely
- Raportoitujen ilmiöiden yhteinen reflektointi ja huomioiden liittäminen raportteihin
- Laajempi ilmiöraportointi yhdistämällä raportoituihin ilmiöihin myös muuta tietoa
 - Tilastotieto
 - Kyselyt
 - Tutkimustieto
 - Huomiot ja havainnot tiedon reflektoinnista
 - Asiakkailta kerättävä tieto
- Sosiaaliset raportit aineistona esimerkiksi opinnäytetöissä, Pro gradu –tutkielmissa tai käytäntötutkimuksissa

Sosiaalisen raportoinnin työkalu ammattilaisille (Webropol):

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen sosiaalinen
raportti 12/2023 [Vasso Oy - Sosiaalinen-
raportointi-2023.pdf \(sharepoint.com\)](#)

Etsivän lähityön, yhteistyökumppaneiden ja asiakkaiden näkemyksiä, Helsinki:

Mielenterveyspalvelut katutasolla:
[https://www.hel.fi/static/sote/sosrap/raportit/etsiva-
lahityo-mielenterveryspalvelut-katutasolla.pdf](https://www.hel.fi/static/sote/sosrap/raportit/etsiva-lahityo-mielenterveryspalvelut-katutasolla.pdf)

Pro gradu –tutkielma: Sosiaalinen raportointi työikäisten palveluissa Lapissa

<https://lauda.ulapland.fi/handle/10024/65391>

Tiedon hyödyntäminen ja tiedolla vaikuttaminen

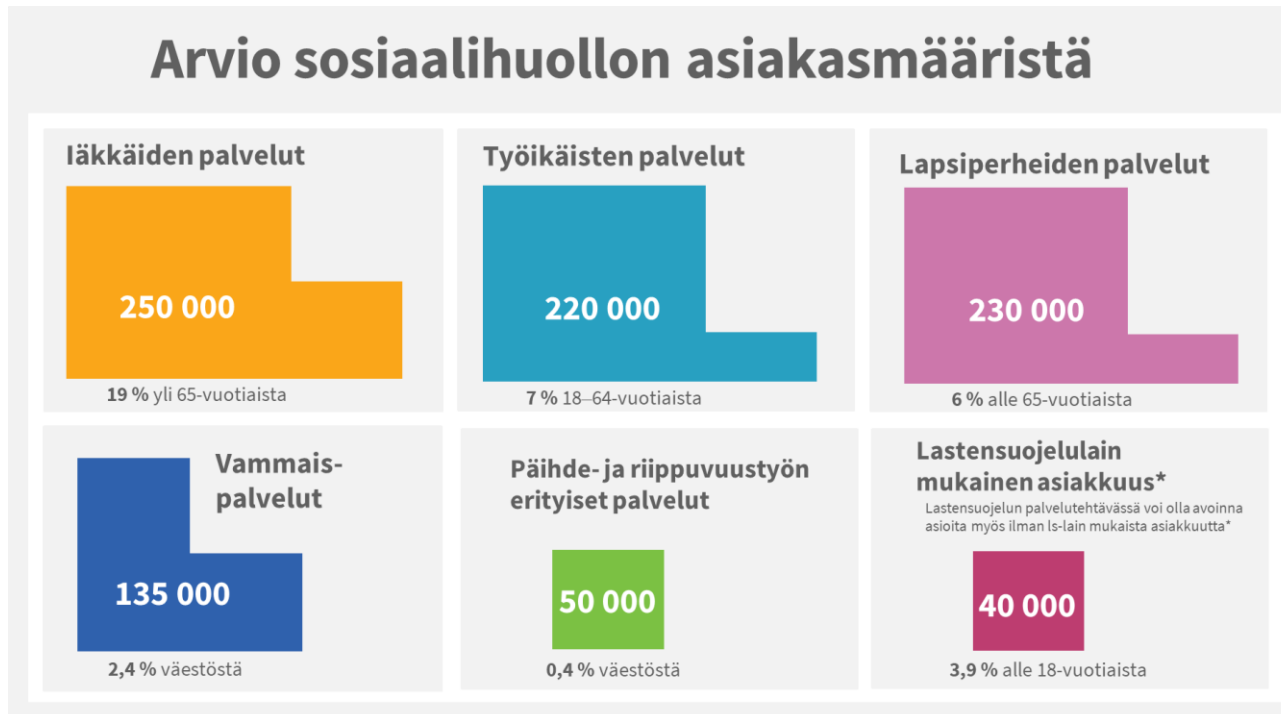

Seuranrekisterin tietojen hyödyntäminen

- THL julkaisee Sosiaalihuollon seurantarekisteriin kerätystä tiedosta tilaston, joka kuvaa sosiaalihuollon kokonaisuutta sekä asiakkaita eri palvelutehtävissä ja palveluissa.
- Tilastoraportin lisäksi aineistosta tullaan julkaisemaan indikaattoreita ja tilastokuutioita.
- Rakenteisen tallentamisen velvoittavuuden edetessä rekisteritiedon hyödynnettävyys ja raportoidut tietosisällöt tulevat kasvamaan merkittävästi, kun tietojen kerääminen laajasti kaikista sosiaalihuollon asiakasprosessin eri vaiheista mahdollistuu.
 - Tuolloin myös julkaistavien tilastotuotteiden määrä tulee kasvamaan.
- Seurantarekisterin tietoja voidaan hyödyntää päätöksenteon tukena ja sosiaalipalveluiden kehittämisessä sekä hyvinvointialueilla että kansallisesti. Tietoja voidaan hyödyntää myös tieteellisessä tutkimuksessa sekä kehittämis- ja innovaatiotoiminnassa.
- Tulevaisuudessa Sosiaalihuollon seurantarekisterin tietoja on tarkoitus tarkastella myös suhteessa muuhun käytettävissä olevaan rekisteritietoon, kuten tietoon asiakkaiden terveyspalveluiden käytöstä.

Esimerkki Sosiaalihuollon seurantarekisterin tiedoista: sosiaalihuollon asiakkaiden määrä

THL on julkaissut 5.1.2024 ensimmäistä kertaa arvion hyvinvointialueiden sosiaalihuollon asiakkaiden määrästä sosiaalihuollon eri palvelutehtävissä.

- Arvio perustuu Kanta-palvelujen Sosiaalihuollon asiakastiedon arkiston tietoihin
 - Arviossa on hyödynnetty niitä tietoja, jotka hyvinvointialueet ovat arvioineet kattaviksi.
- Arvio täsmentyy vuoden 2024 alkupuoliskolla, kun aineistoa täydennetään hyvinvointialueiden erikseen toimittamilla asiakkuustiedoilla.
- THL:n työpaperissa on kuvattu sosiaalihuollon asiakasmäärien kehitystä vuoden 2023 aikana. Tilastointi ei kuitenkaan vielä yksiselitteisesti kuvaa pelkästään asiakasmäärien kehitystä. Todennäköisesti merkittävä osa asiakasmäärän kasvusta selittyy tiedon kirjaamisella ja asiakastietojärjestelmien kehityksellä.
 - Myös alueiden väliset erot voivat osin selittyä kirjaamiseen liittyvillä kysymyksillä, mutta kyse voi olla myös erilaisista tavoista järjestää palveluita.

Rakenteinen kirjaaminen rakenteellisen sosiaalityön näkökulmasta

Rakenteinen kirjaaminen tarjoaa mahdollisuuksia uudella tavalla saatavan tiedon rakenteelliselle hyödyntämiselle. Valtakunnallisesti käytössä olevat asiakirjapohjat tulevat mahdollistamaan yhtenäisen vaikuttavuuden arvioinnin tekemisen ja tiedolla johtamisen kokonaan uudella tavalla. (Kivipelto 2021)

- Rakenteinen kirjaaminen on yksi **tapa tuottaa tietoa**, jolla puolustaa haavoittuvassa asemassa olevien ihmisten ihmisoikeuksia (esim. päihde- ja mielenterveysongelma)
- Tällä hetkellä on kovin vähän tietoa mm. sosiaalihuollon asiakkuuksista, palveluista, palveluihin pääsystä jne.

Rakenteisesti kirjattu tieto on pohja, johon muu tieto voidaan kytkeä

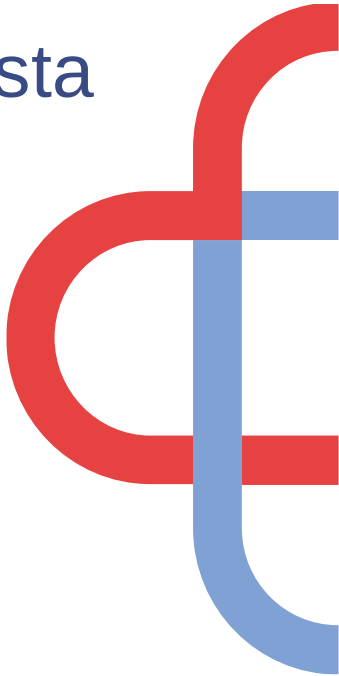
→ Esimerkiksi palveluiden tarve, jatkuvuus ja saatavuus näkyväksi

→ Julkinen keskustelu ja vaikuttaminen, oikeudenmukaisuus (Kesänen 2023.)

”Miten palvelut toteutuvat meillä suhteessa muihin hyvinvointialueisiin?”

”Mitä epäkohtia pitää yhdessä ratkaista?”

”Jäävätkö jotkut asiakasryhmät tuen ulkopuolelle?”

Rakenteellisen sosiaalityön tiedon hyödyntäminen

- **Toiminnan suunnittelu** ja kehittäminen, eritasoisten tavoitteiden asettaminen
- Koronan aiheuttaman palveluvelan hoitamisen suunnittelu
- Palvelujen **kehittäminen**
- Uusien toimintamallien kehittäminen
- **Kehittämistarpeiden** esille nostaminen ja kokoaminen
- Erilaiset kaupunkiohjelmat tai eri toimialat ylittävät **hankkeet**
- Muiden kaupungin toimialojen suunnittelu ja päätöksenteko
- Sosiaali- ja terveysministeriön **lausuntojen valmistelu** ja erilaisiin tietopyyntöihin vastaaminen
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen suunnittelu ja uudistaminen, hyvinvointiraportointi ja **poliittinen päätöksenteko**
- Sosiaalityön ja sen **merkityksen selkeyttäminen** ja konkretisointi
- **Ilmiöiden ja toimintamallien esille tuominen**, joita ei tilastollisesti ole mahdollista saada
- Sosiaalinen raportointi ja useampien työntekijöiden tuottamat havainnot/tieto tuottaa tärkeää materiaalia **päätöksenteon tueksi**
- Tieto auttaa kysymään oikeita kysymyksiä ja näkemään tehtyjen **päätösten seurauksia**.

Esimerkkejä sosiaalisen raportoinnin tiedon hyödyntämisestä

(Varha/Vasso, Santalahti 2023.)

- Hyvinvointikertomuksissa
- Täydentämässä indikaattoritietoa
- Toimintayksiköiden sisäisessä kehittämisessä
- Kehittämistyössä (esim. Monialainen työparityö sotekeskuksissa)
- Hankevalmistelussa
- Kehitettävää edelleen: hyödyntäminen tietojohdamisessa ja päätöksenteossa

Rakenteellisen sosiaalityön tiedolla vaikuttaminen

- Asiakkaat, työyksiköt, esihenkilöt, johto
- Hyvinvointialueen päätöksenteko -aluevaltuusto, hallitus, lautakunnat, vaikuttamistoimielimet, johtajat
- Sidosryhmät kuten järjestöt, Kela, terveydenhuolto
- Sosiaali- ja terveysministeriö
- Eduskunnan oikeusasiamies, lapsiasiavaltuutettu, sosiaaliasiamies, Avi
- Sote-valmiuskeskus

Yhteistyön ja kehittämisen vahvistaminen koulutuksen ja tutkimuksen kanssa

- Yliopistot ja ammattikorkeakoulut
- Tutkitun tiedon ja käytännön toiminnan vuoropuhelu
- Moniammatillisuus ja yllättävienkin näkökulmien yhdistäminen

Esimerkkejä viestinnän, tiedon jakamisen ja vaikuttamisen keinoista

- Verkkosivut, julkaisut, koosteet, esittelyt
- Uutiskirjeet
- Intra
- Tiedottaminen sähköpostilla, Teamsilla
- Keskustelutilaisuudet
- Sovitut rakenteet: johtoryhmiin, päättäjille
- Ilmiöpöydät
- Käsittely asiakasraadeissa
- Blogikirjoitukset
- Some
- Lehtiartikkelit ja mielipidekirjoitukset
- Videot

Asiakastyöhön kytkeytyvä tiedon tuottaminen ja hyödyntäminen edellyttää osaamista

- Rakenteellisen sosiaalityön **tarkoitus**
- Ihmisten eriarvoisuutta synnyttävien **rakenteiden tunnistaminen**, lainsäädäntöön liittyvät haasteet sekä se, miten sosiaaliturvaetuudet vastaavat asiakkaiden tarpeisiin
- Sosiaalityön arvopohjan tunteminen
- Palvelujärjestelmän ja **palveluaukkojen tunnistaminen**
- **Hyvien käytäntöjen tunnistaminen** ja niiden monistaminen
- **Asiakkaiden mukaan ottaminen tiedontuotantoon** asiakkaita osallistavien menetelmien avulla
- Arkityön **kirjaamiskäytännöt**

Käytäntötutkimuksia sosiaalityöstä

Helsingin yliopiston sosiaalityön opiskelijat ovat yhdessä hyvinvointialueen sosiaalityön työyhteisöjen kanssa suunnitelleet ja toteuttaneet syksyn ja talven aikana kaikkiaan kuusi pienoistutkimusta, joissa etsitään vastauksia päijäthämäläisen sosiaalityön arjesta kumpuaviin tietotarpeisiin. Tutkimukset tuottavat lisätietoa ilmiöistä ja aiheista, joiden äärelle ei arjessa aina ole mahdollista pysähtyä.

Sosiaalialan osaamiskeskus Verso järjestää maaliskuussa 2024 sosiaalityön käytäntötutkimusten tuloksia esittelevän tilaisuuksien sarjan, Käytäntötutkimuksia sosiaalityöstä. Tiiviit tilaisuudet toteutetaan **torstaisin klo 12.30** alkaen Teamsilla, ja ne ovat avoimia kaikille aiheista kiinnostuneille. Tilaisuuksiin ei tarvitse erikseen ilmoittautua, niihin voi osallistua suoraan oheisista linkeistä.

Torstai 7.3.2024 klo 12.30–13 ”Uhkaako digi uuvuttaa?” Digitaaliset palvelut sosiaalityössä / Sonja Silvola

Mitä esteitä digitaalisten palveluiden käyttöönotolla sosiaalityössä on? Millaisia toimenpidesuosituksia Päijät-Hämeen Tiekartta-aineiston perusteella voi tehdä?

[Liity kokoukseen napsauttamalla tästä](#)

Torstai 14.3.2024 klo 12.30–13.30 Hiljaiset ja näkymättömät – haavoittuvassa asemassa olevien hyvinvointi ja osallisuus Päijät-Hämeessä

12.30 Koronapandemian vaikutus haavoittuvassa asemassa olevien asukkaiden hyvinvointiin Päijät-Hämeessä / Anniina Keinänen
Miten koronapandemia on vaikuttanut Päijät-Hämeen hyvinvointialueen haavoittuvassa asemassa olevien asukkaiden hyvinvointiin?

13.00 Työikäisten haavoittuvassa asemassa olevien osallisuus / Jannika Jyrkinen, Morris Viitanen & Jesper Laitinen
Miten osallisuuden kokemus on yhteydessä koettuun terveyteen ja yksinäisyyteen niillä työikäisillä, jotka käyttävät haavoittuvassa asemassa oleville suunnattuja palveluita?

[Liity kokoukseen napsauttamalla tästä](#)

Torstai 21.3.2024 klo 12.30–13.30 Näkökulmia Päijät-Hämeen hyvinvointialueen lastensuojeluun ja perhesosiaalityöhön

12.30 Nuorten väkivaltarikollisuus poliisin tekemissä lastensuojeluilmoituksissa / Vanessa Saaristo, Iida Kortemaa & Heidi Kukkola
Ilmeneekö poliisien tekemissä lastensuojeluilmoituksissa lasten ja nuorten mahdollisesti lisääntynyt väkivalta?

13.00 Perhesosiaalityön uusiutuvat asiakkuudet / Nicole Flander, Laila Flinkman & Aleksa Kaunisaho
Miksi lapsia ja nuoria palaa perhesosiaalityön asiakkuuteen? Tutkimuksessa tuodaan esiin ilmiöitä uusiutuvien perhesosiaalityön asiakkuuksien taustalla.

[Liity kokoukseen napsauttamalla tästä](#)

Torstai 28.3.2024 klo 12.30–13, Lastensuojelun moniammatillisten asiantuntijatyöryhmien tapausselostet Heini Hietanen, Jenna Karppinen & Anna Saikkonen

Millaisissa asiakastapauksissa lastensuojelun sosiaalityöntekijät päätyvät hyödyntämään moniammatillisten asiantuntijatyöryhmien konsultaatioapua?

[Liity kokoukseen napsauttamalla tästä](#)

Keskiviikkona 21.2.2024 klo 9-10.30, Palvelutorin Klubi-tila ja Teams

Kategoriat kuntoutumisen selontekoina – Kokemuksia ja ajatuksia tutkivasta työotteesta sosiaalityön käytännöissä

Vesa Hänninen, sosiaalityöntekijä, työikäisten palvelut, Pirkanmaan hyvinvointialue ja Anna Pekkarinen, kehittämispäällikkö, Sosiaalialan osaamiskeskus Pikassos (puhujat Teams-yhteydellä)

Keskiviikkona 13.3.2024 klo 9-10.30, Palvelutorin Klubi-tila ja Teams

Sosiaalipalvelut eurooppalaisella yhteistyöllä yksilölähtöisemmiksi ja enemmän yhteisöjä mukaan ottaviksi - Miksi ja miten?

NEAR - NEw SociAl SeRvices -hanke: Emma Rautava / Päijät-Hämeen hyvinvointialue & Outi Jokinen ja Taija Nöjd / LAB-ammattikorkeakoulu

Verson tapahtumakalenteri: [Verson tapahtumakalenteri - Päijät-Sote \(pajjat-sote.fi\)](https://pajjat-sote.fi)

Yhteystiedot

Asiantuntija, Rakenteellinen sosiaalityö

Milla Rantakari, Sosiaalialan osaamiskeskus Verso

p. 044 440 3738

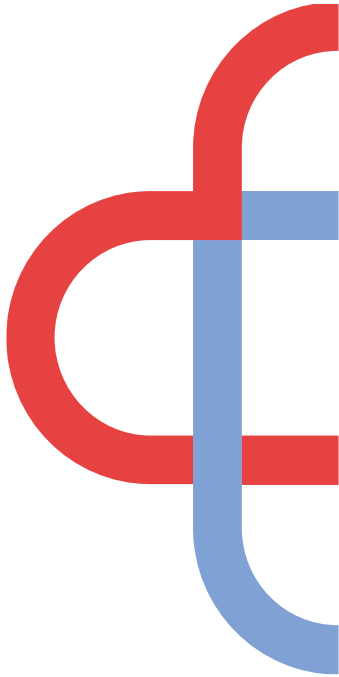
milla.rantakari@paijatha.fi

Projektisuunnittelija, Kirjaamiskäytäntöjen kehittäminen

Emma Uusitalo, Sosiaalialan osaamiskeskus Verso

p. 044 482 5289

emma.uusitalo@paijatha.fi

KIITOS!

Suomen kestävän kasvun ohjelma (RRP)

Päijät-Hämeessä

Suomen kestävän kasvun ohjelmalla tuetaan ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväää kasvua. Rahoitus tulee EU:n elpymisvälineestä (Next Generation EU). Ohjelma sisältää Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRP Recovery and Resilience Plan) ja sovittaa yhteen eri EU-ohjelmien rahoitusta.

Suomen kestävän kasvun ohjelma toteutetaan alueellisissa kehittämishankkeissa, joihin sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö myöntää valtionavustuksia. Ohjelmaa toimeenpannaan jokaisella hyvinvointialueella.

Päijät-Hämeen hyvinvointialueen (Päijät-Sote) kestävän kasvun alueellisen hankkeen tavoitteena on vahvistaa ennaltaehkäisyä, digitalisaatiota ja palveluiden monimuotoisuutta, tiedolla johtamista sekä turvata henkilöstön saatavuutta. Ohjelmalle on myönnetty valtionavustusta vuosille 2022-2025.

EU-rahoituksen saajilla on yleinen velvollisuus ilmoittaa rahoituksen alkuperä ja varmistaa EU:lta saadun rahoituksen näkyvyys.

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Päihdetilannekysely

[paihdetilannekyselyraportti-10-11-2022-final-1.pdf \(paijat-sote.fi\)](#)

Hyvinvointiraportti 2022, Päijät-Hämeen hyvinvointialue

[https://phhyky-julkaisu.tweb.fi/ktwebscr/files/show?doctype=3&docid=703243&version=1](#)

Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021-2025

[Päijät-Hämeen hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2021–2025 \(paijat-hame.fi\)](#)

Sosiaaliasiamiesten selvitys

Sosiaaliasiamiesten selvitys 2022

[https://paijat-sote.fi/wp-content/uploads/2023/06/sosiaaliasiamiehen-selvitys-2022.pdf](#)

Kehittämistyön raportit, Verso

[Verson materiaalipankki - Päijät-Sote \(paijat-sote.fi\)](#)

[Julkaisut - Päijät-Sote \(paijat-sote.fi\)](#)

Omavalvontaohjelman raportti 1–4/2023

[https://www.paijatha.fi/wp-content/uploads/2023/06/omavalvonta_tammi_huhtikuu_2023.pdf](#)

Laadun, asiakas- ja potilasturvallisuuden raportti 2022

[https://www.paijatha.fi/wp-content/uploads/2023/06/laadun_asiakas_potilasturvallisuuden_raportti_2022.pdf](#)

LÄHTEET: Rakenteellinen sosiaalityö

Hirvonen, J., Surakka, A., Tanttu, S.M. & Väisälä, I. (2022). Rakenteellisen sosiaalityön osaamisen nykytilanne ja vahvistamistarpeet. Teoksessa Liukko, E., Muurinen, H., Kokkonen, T. & Santalahti, V. (2022) Vaikuttava rakenteellinen sosiaalityö. THL raportti 1/2022. <https://www.julkari.fi/handle/10024/143940>

Kannasoja, S. 2023. Rakenteellisen sosiaalityön tietotyön jäsenystä ja käytäntöjä. Rakea rakentamassa –työpajasarja. Keski-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus.

Kesänen, M. (2023) Tiedolle tarve – Rakenteinen kirjaaminen päihde- ja riippuvuustyön välineenä. 15.11.2023.

Kivipelto, Minna. (2021). Rakenteellisen sosiaalityön katsaus. THL työpaperi 16/2021. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/142735/URN_ISBN_978-952-343-685-5.pdf?sequence=1

Korhonen & Sulavuori. (2022) Rakenteellisen sosiaalityön johtaminen (Case Helsinki) Teoksessa Liukko, Muurinen, Kokkonen & Santalahti. (2022) Vaikuttava rakenteellinen sosiaalityö. THL raportti 1/2022. <https://www.julkari.fi/handle/10024/143940>

Koskinen & Hakola. 2023. Rakenteellisen sosiaalityön raportoinnin kehittäminen. Projektin päivittyvät diat. https://innokyla.fi/sites/default/files/2023-12/Rakenteellisen%20sosiaality%C3%B6n%20raportoinnin%20kehitt%C3%A4minen_p%C3%A4ivittyv%C3%A4%20diaesitys.pdf

Kuntsi & Paavolainen. (2019). Sosiaalisen raportoinnin menetelmiä, malleja ja apuvälineitä. https://koskeverkko.fi/wp-content/uploads/2019/08/Kuntsi_Paavolainen_Harjoitteluraportteja_3.pdf

Luostarinen, Satu (2023) Yksilöstä ympäristöön ja rakenteisiin - Rakenteellisen sosiaalityön äärellä. <https://www.posote20.fi/uutiset/yksilosta-ymparistoon-ja-rakenteisiin-rakenteellisen-sosiaalityon-aarella.html>

Muurinen, H. 2021. Rakenteellinen sosiaalityö ja tieto. <https://soteuudistus.fi/-/rakenteellinen-sosiaalityo-ja-tieto>

Närhi, K., Rantamäki, N., Kannasoja, S., Kokkonen, T. ja Ruonakangas, S. (2023) Ehdotus monitoimijaisen rakenteellisen sosiaalityön toimintamallista ja sen reunaehdoista. Teoksessa Kati Närhi, Sirpa Kannasoja, Tuomo Kokkonen, Niina Rantamäki ja Santra Ruonakangas (toim.) (2023) Rakenteellisen sosiaalityön tila ja tulevaisuus Suomessa. Saatavilla: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/88884/SoPhi%20154%201.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Partanen, A. & Savelius-Koski, E. 2023. Aikuissosiaalityön käsikirja. Virtu-tiedostomateriaali - Julkaisu_53.pdf - Kaikki asiakirjat (sharepoint.com)

Pohjola, A. (2011) Rakenteellisen sosiaalityön aika. Teoksessa Pohjola, Anneli & Särkelä, Riitta (toim.) Sosiaalisesti kestävä kehitys. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, Helsinki, 207–224.

Santalahti, V., Hiltunen, K., Lindroos, S., Aro, M. & Varjoranta, J. (2022) Rakenteellinen sosiaalityö ja sosiaalinen raportointi. Työpaperi 8.12.2022. Varsinais-Suomen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus –hanke.

STM 2023. Rakenteellinen sosiaalityö. <https://stm.fi/rakenteellinen-sosiaalityo>

Tiitinen, Laura ja Lähteinen, Sanna. 2014. Julkisen viestinnän keinoilla toteutetun rakenteellisen sosiaalityön tavoitteet. Teoksessa Anneli Pohjola, Merja Laitinen ja Marjaana Seppänen (toim.) Rakenteellinen sosiaalityö. Sosiaalityön tutkimuksen vuosikirja 2014.

LÄHTEET: Rakenteinen kirjaaminen

Kansa-koulu 5-hanke 2024. Materiaali. Saatavissa: <https://vasso.fi/hankkeet/kansa-koulu/kirjaamisfoorumi/materiaalipankki/>

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä 703/2021. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2023/20230703>

Saranto Kaija, Kinnunen Ulla-Maija., Jylhä Virpi & Kivekäs Eija 2020. Digitalisaatio ja sähköiset palvelut uudistuvassa sosiaali- ja terveydenhuollossa. Teoksessa Hujala Anneli & Taskinen Helena (toim.) Uudistuva sosiaali- ja terveysala. Saatavissa: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/123995/978-952-359-022-9.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Sosiaalialan tiedonhallinnan sanasto. Saatavissa: <https://sotesanastot.thl.fi/termed-publish-server/vocabulary/25b97b3a-1517-4499-92da-413b00a0ce5b/concept/b7aa54e6-27dc-4098-9238-ad937a3be9e2>

STM. Usein kysyttyä sote-tietojen toissijaisesta käytöstä. Saatavissa: <https://stm.fi/usein-kysyttya-sote-tiedon-toisiokaytosta>

THL 2021. Määräys 1/2021: Määräys sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteista ja asiakasasiakirjoihin merkittävistä tiedoista. Saatavissa: https://thl.fi/documents/155392151/190361269/THL_maarays_1_2021sosiaalihuollon_asiakasasiakirjoista_ja_niihin_merkittavista_tiedoista.pdf/f11f6fce-d7c5-9fff-7a92-d40460dbde80/THL_maarays_1_2021sosiaalihuollon_asiakasasiakirjoista_ja_niihin_merkittavista_tiedoista.pdf?t=1637222140211

THL 2024. Sosiaalihuollon asiakasmäärät. Työpaperi 1/2024. Saatavissa: https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/148070/URN_ISBN_978-952-408-235-8.pdf?sequence=1&isAllowed=y

THLa. Kirjaaminen. Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/kirjaaminen>

THLb. Asiakastietojen määrittelyt. Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/tiedonhallinnan-ohjaus/sosiaalihuollon-tiedonhallinta/asiakastietojen-maarittelyt>

THLc. Mitä on tiedonhallinta? Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/mita-tiedonhallinta-on->

THLd. Palvelutuotannon toiminnalliset määrittelyt. Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/tiedonhallinnan-ohjaus/sosiaalihuollon-tiedonhallinta/palvelutuotannon-toiminnalliset-maarittelyt>

THLe. Sote-asiakastiedon laatu. Saatavissa: <https://thl.fi/aiheet/tiedonhallinta-sosiaali-ja-terveysalalla/mita-tiedonhallinta-on-/sote-asiakastiedon-laatu>

THL 2022. Rakenteisen kirjaamisen tuki sosiaalihuollon asiantuntijoille – perusasiat haltuun. Saatavissa: <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/145575/Rakenteisen%20kirjaamisen%20tuki%20perusasiat%20haltuun%2022092022.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

THL 2023. Rakenteinen kirjaaminen päihde- ja riippuvuustyön eristyisten palvelujen palvelutehtävässä. Saatavissa: <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/147363/Rakenteisen%20kirjaamisen%20tuki%20p%c3%a4ihde-%20ja%20riippuvuusty%c3%b6%20.%20porras%2005102023.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

THL 2023b. Sosiaalihuollon seurantarekisteri - määrittelyt ja ohjaus. Saatavissa: <https://yhteistyotilat.fi/wiki08/display/JULSORE/Versionhallinta>

THL 2023c. Sosiaalihuollon tiedonkeruu-uudistuksen kehittämispolku. Saatavissa: <https://yhteistyotilat.fi/wiki08/display/JULSOTI/Versionhallinta>